

Подільське СЛОВО

№19 (5278) П'ятниця, 11 травня 2018 року

16 сторінок

Як здати пай
в оренду

4

День пам'яті та примирення

1939-1945

В Україні цього року втретє на державному рівні відзначають День пам'яті та примирення 8 травня. У Тернопільському районі у кожному селі відбуваються панахиди за полеглими солдатами та всіма, у кого цей жорстокий вир війни забрав життя.

Моя Україна — пожарища звихрений дим...

8 травня у селі Плотича скорботна велелюдна колона на чолі зі священниками **Орестом Каспруком та Олегом Каськівим за участю школярів, молоді, очільників району, громадськості та гостей села рушила до місцевого військового кладовища.** Тут знайшли вічний спочинок більше півтори тисячі бійців, які загинули у 1944 році, обороняючи Тернопілля від німецьких загарбників.

Мою увагу привернули двоє людей. Познайомилися: подружжя Микола та Неоніла Мельничуки з Тернополя. Жінка плакала. Вона розповіла, що тут похований її дідусь Дмитро Томащук, який загинув у 1944 році у бою за Кутківці. Пам'ять про нього, добрі спогади, як святиня, передається у родині від старших до найменших. Подумалося: сльози людські навіть час не в змозі осушити, а біль — зупинити.

Тим часом розпочалася панахида за тими, хто поклав найдорожче — життя, щоб наступні покоління зажили у мирі. Потім учні Ігор Слободян, Уляна Мудик, Руслана Сорока, Вікторія Конова, Олена Буда, Марія Дем'янчук, Яна Плєскун читали вірші та розповідали історичні факти про Другу світову війну та горе, яке вона принесла людям. Художній керівник клубу Світлана Маленька виконала пісню «А мати жде...»

Звертаючись до зібрання, голова Тернопільської РДА Олександр Похилый сказав: «Для України, як і всіх країн світу, які зачепила війна, це була катастрофа. Під час бойових дій і в полоні знищено близько 3-4 мільйонів українських військових та підпільників. Ще більше — понад 5 мільйонів — загинуло цивільного населення внаслідок окупаційного терору та голоду в тилу. Стільки ж було евакуйовано до Росії та примусово вивезено до Німеччини. Значна частина так і не повернулася. Зруйновано понад 700 міст, 28 тисяч сіл, мости, інші комунікації, заводи, господарства. Але матеріальні цінності можна відродити, відбудувати. Людські втрати

На відміну від Росії та її колишніх колоній, день закінчення Другої світової війни, перемогу над нацизмом людство відзначає 8-го, а не 9-го травня. Справа в тому, що саме 8 травня 1945 року німецька делегація у місті Реймс (Франція) підписала акт про беззастережну капітуляцію Німеччини. Це дуже не сподобалося Сталіну. Він наполіг на тому, щоб у Берліні — зоні радянської окупації — відбувся «дубль» — друга церемонія підписання акта капітуляції. Це сталося в передмісті Берліна Карлсхорсті о 22 годині 43 хвилини за центрально-європейським часом (у Москві вже було 9 травня). Ще до цього Йосип Сталін підписав Указ Президії Верховної Ради СРСР про проголошення 9 травня Днем Перемоги.

Так важлива для людства подія виявилася немов розділеною навпіл. До речі, за Сталіна День Перемоги як свято протримався недовго. Його скасували в 1948 році з огляду на жахливі наслідки війни, зокрема колосальну кількість інвалідів, які робили на-

очно істину: не можна святкувати те, що завдало стільки лиха та горя.

Відновили День Перемоги тільки за Генерального секретаря Центрального комітету Комуністичної партії Радянського Союзу Леоніда Брежнєва у 1965 році з метою політико-ідеологічного «цементування» суспільства. Все це супроводжувалося відродженням сталінських міфів, героїзацією війни, а часом і відвертою неправдою. Недарма ж вважають, що перша жертва війни — саме правда. Від шести до двадцяти мільйонів — такою в СРСР була амплітуда кількості жертв війни за Сталіна, Хрущова і Брежнєва. Горбачовська перебудова озвучила нову цифру — 27 мільйонів. Трохи пізніше московські історики почали наполягати: війна забрала життя 32-х мільйонів радянських людей. І з них 10 мільйонів — українці.

Друга світова війна — глобальна військова катастрофа в історії Землі та причина найбільших трагедій ХХ століття. У планетарному конфлікті взяло участь 80% людства, бойовими діями

було охоплено дві третини існуючих на той час держав. Друга світова війна розпочалася 1 вересня 1939 року. Цьому передувала злочинна змова двох країн-агресорів — нацистської Німеччини та більшовицько-комуністичного Радянського Союзу. 17 вересня 1939 року сталінська імперія, що важким чоботом уже розтоптала Наддніпрянщину, прикриваючись лицемірним наміром «врятувати» Західну Україну від німецьких окупантів, кинулася шматувати Польщу, до якої на той час належали західноукраїнські землі. Побююючись подальшого наступу Червоної армії, Гітлер недільного ранку 22 червня 1941 року ударив першим.

Під час цієї війни були здійснені найбільші в історії злочини проти людства, зокрема голокост, а також застосовано атомну зброю. До армії ворогуючих сторін було залучено понад 110 мільйонів солдатів. Загальні втрати військових та цивільного населення становили від 50 до 85 мільйонів осіб.

— на жаль, не повернути. Цього дня на братських могилах воїнів низько схилимо голови, помолімося за них та згадаймо про ту велику ціну, яку заплатив український народ та інші народи світу в Другій світовій війні».

«Через десятиліття війна знову прийшла в Україну, — **продовжив голова Тернопільської районної ради Андрій Галайко,** — на сході нашої держави четвертий рік триває воєнне протистояння. Так званий «російський брат», як і

раніше, схиблений на імперських забаганках, кулями та снарядами посипає українські села і міста. У зоні АТО гинуть справжні патріоти, які ціною власного життя охороняють мир і спокій для усіх нас. Те, про що колись читали у книгах, перепоповідали дітям, стало страшною реальністю».

Подяку за подвиг висловили сьогоднішнім героям — жителям села Плотича **Сергію Музиці, Олександру Квашніну, Олегу Яцківу, Володимиру Сімчуку, Ярославу Сімчуку, Василю Кочію, Михайлу Ковалюку, Володимиру Волчостому.**

Продовження на стор. 8.

З архівів СБУ.
Буцнівська
станічна
Стефанія
Мельничук

7

Любов,
що не знає
ні фальші,
ні зрад...

8

Тріумф
Тернопіль-
ського
району

15

Якість, яка не підведе

46027 м. Тернопіль,
вул. С. Будного, 4а
тел/факс: +38 (0352) 25 44 35,
25 37 59

www.lan.com.ua
e-mail: office@lanclaus.com.ua

Вибір - мега,
ціни - люкс!

МЕГА ЛЮКС

- телевізори
- холодильники
- морозильники
- пральні машини
- газові та електропечі
- інша побутова техніка

ЦИФРОВА ТА КОМ'ЮТЕРНА ТЕХНІКА

вул. Тарнавського, 19,
тел.: (0352) 44-40-40, (067) 351 0 351
www.megalux.pro

ОБЕРИ СВОГО ЛІКАРЯ-
ПІДПИШИ
ДЕКЛАРАЦІЮ!

Петро Порошенко

Офіційне | Сесія

4 травня відбулася 17 сесія Тернопільської районної ради, яку провів голова Андрій Галайко. У засіданні взяли участь народний депутат України Тарас Юрик, депутат обласної ради Любомир Олесюк та голова РДА Олександр Похилый. На сесії заслухано та прийнято рішення стосовно низки важливих питань життєдіяльності району.

17 сесія: створення громад, реорганізація медоб'єднання, фінансування дошкільнят

світлила начальник фінансового управління РДА Ольга Казимирів. Заслухано звіт про виконання районного бюджету за I квартал 2018 року, інформацію про внесення змін до районного бюджету на 2018 рік, про міжбюджетні трансферти між районним бюджетом та сільськими бюджетами, а також про міжбюджетний

чих ігрових майданчиків на балансі сільських та селищних рад.

Депутати дали згоду на припинення діяльності служби невідкладної медичної допомоги у складі комунального закладу Тернопільської районної ради «Тернопільське районне територіальне медичне об'єднання» у зв'язку з його реорганізацією; припинення юридичної особи «Тернопільське районне територіальне медичне об'єднання» та утворення на його базі двох неприбуткових некомерційних підприємств — Центру первинної медико-санітарної допомоги та Тернопільської центральної районної лікарні (згідно з діючим законодавством про реформування медичної галузі в Україні).

На сесії затверджено та внесено зміни до низки Програми взаємодії регіонального сервісного центру МВС України в Тернопільській області щодо реалізації державної політики в сфері впровадження реформи із децентралізації надання адміністративних послуг на 2018-2019 роки та Програми сприяння діяльності Тернопільської районної федерації футболу на 2018 рік. Внесено зміни стосовно фінансування Програми інформаційно-аналітичного та ресурсного забезпечення діяльності районної державної адміністрації на 2017-2018 роки; Програми шефської допомоги військовим частинам та військово-військовим установам Тернопільського гарнізону у 2017-2018 роках; Програми підтримки і розвитку Тернопільської районної організації

Товариства Червоного Хреста України «Турбота і милосердя» на 2017-2021 роки; Програми підтримки осіб, які брали участь в антитерористичній операції, та членів сімей загиблих під час проведення АТО на 2015-2019 роки; районної комплексної Програми соціальної підтримки малозахищених верств населення «Турбота» на 2016-2020 роки.

кладу освіти Тернопільського району потрібно 3 мільйони 103 тисячі 740 гривень».

На сесії затверджено розпорядження голови Тернопільської районної ради та Тернопільської РДА. Прийнято рішення про використання під час урочистих заходів на території Тернопільського району червоно-чорного прапора національно-визвольної боротьби українського народу одночасно з державним синьо-жовтим прапором.

Депутати прийняли звернення до голови Тернопільської обласної ради Віктора Овчарука та голови ОДА Степана Барни про внесення до перспективного плану формування територій пропозицій щодо створення Великобірківської, Великоберезнянської, Білорічківської та Підгоріаньської об'єднаних територіальних громад Тернопільського району.

Депутати підтримали звернення Президента України до Вселенської Патріарха Варфоломія про надання Православної церкви в Україні. Тексти звернення зачитав депутат Тернопільської районної ради, керуючий справами районної ради Богдан Ящик.

Галина ЮРСА – ТРР «Джерело». Фото автора.

1. Томос — указ, декрет, окружне послання предстоятеля помісної православної церкви у деяких важливих питаннях церковного устрою. Шляхом надання томосу офіційно проголошується автономія в управлінні або автокефалія.

Перед початком роботи сесії народний депутат України Тарас Юрик зачитав розпорядження Голови Верховної Ради України №228-К від 22 квітня 2018 року про нагородження грамотою Верховної Ради України директора Острівської музичної школи, заслуженого працівника культури України Степана Дмитровича Бородея за заслуги перед українським народом та з нагоди 25-річчя з часу заснування Острівської музичної школи, вшановуючи внесок Степана Бородея у розвиток музичного мистецтва, багаторічну педагогічну та організаторську діяльність. Зміст бюджетних питань ви-

трансферт між районним бюджетом та бюджетом міста Тернополя щодо оплати за послуги району в дитячих садочках міста.

На сесії зачитано рішення про згоду на об'єднання публічних і шкільних бібліотек у селах Ангелівка, Довжанка, Домаморич, Йосипівка, Петриків, Смиківці; затверджено технічну документацію з нормативною грошовою оцінкою земельних ділянок, дано згоду на списання майна спільної комунальної власності територіальних громад Тернопільського району (водонапірна башта Настасівської ЗОШ I-III ст.), про передачу дитя-

Про підготовку до впровадження в закладах загальної середньої освіти концепції Нової української школи інформував начальник відділу освіти Тернопільської РДА Василь Цаль. «Мета впровадження концепції – створення школи, яка буде давати учням не лише знання, а й уміння застосовувати їх у житті, — наголосив Василь Зіновійович. — Ця реформа підтримана значним державним фінансовим ресурсом — 1 мільярд 869 мільйонів 812 тисяч гривень для забезпечення учнів початкових класів навчальними засобами та мобільними меблями, придбання оргтехніки, підвищення кваліфікації вчителів, придбання навчально-методичної літератури й підручників для учнів 1-го класу тощо. Усі гроші надійдуть на місце. Для 31-го за-

Справи в громаді

План майбутнього скверу у с. Гаї-Шевченківські

Неподалік Тернополя облаштують багатофункціональний сквер для сімейного відпочинку

6 травня у селі Гаї-Шевченківські відбулися громадські слухання, під час яких розглянули питання щодо детального плану території (ДПТ) на вул. Тернопільська.

Громада затвердила ДПТ. Що передбачає цей план?

«Тут буде облаштовано сквер із дитячими ігровими майданчиками, спортивними тренажерами, пішохідним фонтаном, тенісними столами та озелененням, — розповів, дає про амбітні плани щодо майбутнього скверу сільський голова Богдан Брич.

Він також подякував прогресивній команді «URBAN.te» за розробку проєкту, який виглядає доволі красиво та функціонально. Тим часом жителі села захоплені цією ідеєю, адже тепер не доведеться далеко їхати, аби відпочити з друзями чи сім'єю, бо тут розваги знайдуться і для дорослих, і для дітей.

Статистична панорама

Соціально-економічне становище Тернопільського району за січень–березень 2018 року

Демографічна ситуація та соціальний захист

Чисельність наявного населення в районі на 1 березня 2018 р. становила 67089 осіб, у т.ч. у міських поселеннях – 11690 осіб та сільській місцевості – 55399 осіб. Упродовж січня–лютого 2018 р. чисельність населення зменшилася на 4 особи.

Упродовж січня–лютого 2018 р. 1088 домогосподарств району були призначені субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг на суму 1929,7 тис. грн.

Середній розмір субсидії на одне домогосподарство в лютому 2018 р. становив 1666,6 грн (у лютому 2017 р. – 2387,6 грн).

У січні–лютому 2018 р. 35 домогосподарств району були призначені субсидії готівкою на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого палива на суму 78,6 тис. грн.

Середній розмір призначеної субсидії цього виду на одне домогосподарство в лютому 2018 р. становив 2271,9 грн (у лютому 2017 р. субсидії цього виду домогосподарствам району не призначалися).

У січні–лютому 2018 р. населенням району оплачено за житлово-комунальні послуги, включаючи погашення боргів попередніх періодів, 26,9 млн грн, що на 20,4% (на 4,6 млн грн) більше, ніж у січні–лютому 2017 р.

Заборгованість населення за житлово-комунальні послуги на кінець лютого 2018 р. становила 154,6 млн грн.

Сільське господарство

На 1 квітня 2018 р. у сільськогосподарській підпріємстві району кілька великої рогатої худоби становила 2,0 тис. голів (на 2,6% менше, ніж на 1 квітня 2017 р.), у т.ч. корів – 0,8 тис. голів (на 4,4% менше), свиней – 80,6 тис. голів (на 9,7% менше).

У січні–березні 2018 р. агроформування реалізували на забій 34,1% до січня–березня 2017 р. Внаслідок скорочення поголів'я корів, виробництво молока в сільськогосподарських підприємствах зменшилося на 8,7% і становило 810 т. Середній надій молока від однієї корови в аграрних підприємствах (крім малих) у січні–березні 2018 р. зріс порівняно з січнем–березнем 2017 р. на 1,2% і становив 1131 кг.

Сільськогосподарські підприємства (крім малих) у січні–березні 2018 р. реалізували аграрну продукцію на суму 337,0 млн грн, що на 41,2% більше, ніж у січні–березні 2017 р. Обсяг реалізації продукції рослинництва зріс на 55,9%, тваринництва – на 34,7%.

На 1 квітня 2018 р. на підприємствах, що здійснювали зберігання та переробку зріднових квалітетів, і в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) було в наявності 44,4 тис. т зерна, або на 1,3% менше, порівняно з 1 квітня 2017 р.

Промисловість

У січні–лютому 2018 р. підприємствами району реалізовано промислової продукції (товарів, послуг) на 269,9 млн грн, що становить 7,5% до загального

обсягу реалізованої промислової продукції по області.

В обсязі реалізованої продукції за основними видами промислових підприємств інвестиційні товари склали 229,6 млн грн, або 85,1% до загального обсягу, товари проміжного споживання – 25,3 млн грн (9,4%), споживчі товари короткострокового використання – 11,4 млн грн (4,2%), споживчі товари (1,0%), енергія – 0,8 млн грн (0,3%). Реалізація промислової продукції на одну особу в січні–лютому 2018 р. по району становила 4018,9 грн (по області – 3431,7 грн).

Будівництво

У січні–березні 2018 р. будівельними підприємствами району виконано будівельних робіт на суму 23732 тис. грн, що становить 9,4% до загального обсягу по області.

Транспорт

У січні–березні 2018 р. підприємствами автомобільного транспорту (з урахуванням вантажних перевезень, виконаних фізичними особами-підприємцями) виконано вантажооборот у обсязі 15875,0 тис. т км та перевезено 81,4 тис. т вантажів, що відповідно в 1,9 та 1,6 раза більше, ніж у січні–березні 2017 р.

Пасажирами транспортом фізичних осіб-підприємців виконано пасажирооборот у обсязі 9846,7 тис. пас. км та перевезено 619,3 тис. пасажирів, що відповідно на 23,3% та 34,2% більше, ніж у січні–березні 2017 р.

Головне управління статистики у Тернопільській області.

Податкові новини

Чи може «спрошенець» здавати в оренду частину нерухомості як фізична особа, а іншу частину — як платник єдиного податку?

У Тернопільській ОДПІ зазначено, що не можуть бути платниками єдиного податку, зокрема фізичні особи-підприємці, які надають в оренду житлові приміщення чи їх частини, загальна площа яких перевищує 100 кв. м, нежитлові приміщення (споруди, будівлі) чи їх частини, загальна площа яких перевищує 300 кв. м.

Власник має право використовувати своє майно для здійснення підприємницької діяльності, крім випадків, встановлених законом.

Вказане положення також стосується використання майна, даного в оренду підприємцем на спрощеній системі оподаткування (п. 1 ст. 320 Цивільного кодексу України).

Отже, **фізична особа, якій належить нерухоме майно (житлове або нежитлове призначення), загальна площа якого не перевищує вищезазначені норми, не має права надавати одну частину нерухомого майна в оренду як фізична особа**

— не суб'єкт господарювання, а інша частина як фізична особа-підприємець на спрощеній системі оподаткування.

Така фізична особа може надавати нерухоме майно (житлового або нежитлового призначення) в оренду як фізична особа-підприємець на спрощеній системі оподаткування або як фізична особа — не суб'єкт господарювання.

Зазначена норма передбачена п.п. 291.5.3 ст. 291 Податкового кодексу України.

Термін сплати податку — до 1 серпня 2018 року

У Тернопільській ОДПІ нагадують, що громадяни, які до 2 травня 2018 року подавали до податкової інспекції за місцем проживання (реєстрації) податко-

ву декларацію про майновий стан і доходи за 2017 рік про отримані доходи від спадщини (дарування), продажу рухомого та нерухомого майна, іноземні та інші доходи,

повинні самостійно сплатити податок до доходи фізичних осіб та військовий збір до 1 серпня цього року.

Чи підлягає заміні довідка за формою № 34-ОПП у разі внесення змін у дані?

У відділі реєстрації та обліку платників Тернопільській ОДПІ нагадують, що, відповідно до п. 9.4 розділу IX Порядку обліку платників податків і зборів, у разі внесення змін у дані, що вказуються у довідці за формою № 34-ОПП «Довідка про взяття на облік платника податків, відомості щодо якого не підлягають включенню до Єдиного державного реєстру» (найменування, прізвище, ім'я, по батьку), місцезнаходження (місце проживання) платника податків, керівника контролюючого органу, в якому платник податків перебуває на обліку, тощо), довід-

ка за формою № 34-ОПП підлягає заміні у податковій.

Для отримання нової довідки платник податків подає до контролюючого органу за основою внесення змін у дані та доданню до нього старою довідкою. Фахівці податкової інспекції протягом двох робочих днів після такого звернення видають (надсилають) платнику податків нову довідку.

У такому самому порядку видається дублікат довідки, замість зпсованої чи втраченої, або копії довідки. У разі втрати довідки

нова довідка видається за заявою платника податків, у якій надані пояснення і викладені обставини втрати довідки або до якої додані документи, що підтверджують факт втрати довідки.

Про видачу кожної довідки за формою № 34-ОПП робиться запис у журналі за формою № 14-ОПП, а відповідний запит зберігається у реєстраційній частині облікової справи платника податків.

Докладніше – у Центрі обслуговування платників за адресою: вул. Білецька, 1. Довідки за тел. 43-46-10.

Кримінал

Викрили лабораторію з виготовлення амфетаміну

Співробітники Служби безпеки України викрили на Тернопільщині лабораторію з виготовлення особливо небезпечної психотропної речовини — амфетаміну.

Правоохоронці встановили, що місцевий житель організував у домоволодінні співмешканки теродарське приміщення, площею 113,7 м кв., кладову, площею 6,7 м кв., санвузол, площею 4,9 м кв., кладову, 5,9 м кв. та кладову, 4,8 м кв., а також септик, площею 2 м кв.

Співробітники СБУ затримали наркоділька під час перевезення

чергової партії психотропних речовин у сусідній регіон для продажу.

Під час обшуків у «цеху» та підкачанні фігуранта справи правоохоронці виявили близько чотирьохсот грамів амфетаміну, обладнання для його виробництва та прекурсори.

Затриманому оголошено про підозру в скоєнні злочину, передбаченого ч. 3 ст. 309 Кримінального кодексу України.

Тривають слідчі дії. Операцію з викриття зловмисника проводили спільно з поліцією під керівництвом прокуратури.

Сектор взаємодії зі ЗМІ та громадськістю УСБУ в Тернопільській області.

Офіційне

Рішенням Тернопільського міськрайонного суду задоволено заяву заступника керівника Тернопільської місцевої прокуратури в інтересах Ігровицької сільської ради про передачу безхазяйного нерухомого майна, вартістю 48 тисяч гривень, у комунальну власність.

Встановлено, що на території Ігровицької сільської ради Тернопільського району розташоване безхазяйне нерухоме майно – господарська будівля, загальною площею 136,0 м кв., яка включає господарське приміщення, площею 113,7 м кв., кладову, площею 6,7 м кв., санвузол, площею 4,9 м кв., кладову, 5,9 м кв. та кладову, 4,8 м кв., а також септик, площею 2 м кв.

Пошук власників нерухомого майна не дав результатів, тому Ігровицька сільська рада звернулася до Тернопільської місцевої прокуратури з проханням застосувати заходи представницького характеру в її інтересах.

В зв'язку з тим, що відсутність в органі місцевого самоврядування юридично закріпленого права на розпорядження такими об'єктами позбавляє сільську раду можливості здійснювати контроль за використанням будівлі за цільовим призначен-

ням, з дотриманням норм чинного законодавства, та підтримувати її в належному стані. Разом з цим, наявність на території села безхазяйного майна призводить до його руйнації, що може мати тяжкі наслідки, сприяє несанкціонованому та безоплатному використанню таких об'єктів в особистих інтересах інших осіб.

Враховуючи встановлене, Тернопільська місцева прокуратура, виконуючи представницькі повноваження на захист права територіальної громади, звернулася до Тернопільського міськрайонного суду із відповідною заявою про передачу безхазяйного нерухомого майна у комунальну власність.

Заяву прокурора судом задоволено в повному обсязі.

А. ШОКАЛО, перший заступник керівника Тернопільської місцевої прокуратури, радник юстиції.

Новини | Коротко про актуальне

Міністерство економічного розвитку та торгівлі України презентувало законопроект, завдяки якому українці зможуть गरेштрувати в паспорті. Також міністерство відмовиться від окремої реєстрації прописки. «Для реєстрації місця проживання (отримання так званої «прописки») достатньо подати он-лайн або особисто лише 1 документ — декларацію (зараз необхідні 4-5 документів та особиста присутність в органі реєстрації чи ЦНАПі)», — йдеться у повідомленні. Окрім цього, проект закону передбачає низку штрафів: у розмірі 1700 гривень за подання неправдивих відомостей з метою реєстрації місця проживання та 340-850 гривень за проїздом реєстрації без реєстрації місця проживання понад 90 календарних днів після зняття з попереднього місця реєстрації. Міністерство запевняє, що закон не передбачає штрафів за проживання не за місцем реєстрації.

Державна міграційна служба повідомляє, що ID-картки випускатимуть у пріоритетному порядку. Для оформлення ID-картки вперше школярам необхідно звернутися до підрозділу ДМС або центру надання адмінпослуг (ЦНАП) за місцем реєстрації та надати свідоцтво про народження, паспорти батьків (або одного з них), довідку про реєстрацію місця проживання (видає орган реєстрації, утворений місцевою адміністрацією). Перший паспорт у формі ID-картки видається безкоштовно. У МОН також нагадали, що вступати на основі 9-ти класів за свідоцтвом про народження можуть лише ті вступники, яким 14 років виповнилося після 1 травня 2018 року. Всі інші мають заздалегідь потурбуватися про отримання паспорта в формі ID-картки.

Новий порядок прийому до 1 класу не обмежує вибір шкіл, а надає право батькам мати гарантоване місце у школі, незалежно від їхнього дому. «Раніше проводили місце у школі, перекладали до відповідальності на дітей — як вони вміють говорити, рахувати, скільки грошей батьки вклали у їхню підготовку. Фактично дитина приходила у перший клас, вже пройшовши програму і другого, і третього. певну роль у вступі до школи відігравала і можливість батьків заплатити внески. Тепер відбір буде відбуватися суто за жеребкуванням», — пояснила співголова «Батьки SOS» Олена Бондаренко.

ПАТ «Укрзалізниця» запровадила з травня цього року єдину ціну — 8 грн на всі напої, що продають в поїздах далекого сполучення: чай, каву, кавовий напій (3 в 1) та воду. «Ми впевнені, що таке нововведення дасть пасажирові більше свободи у виборі напою. Можна скористатися послугою — сплатити за напій під час продажу квитка, а вибрати — безпосередньо в поїзді», — прокоментував новацію в.о. голови правління ПАТ «Укрзалізниця» Євген Кравцов. У планах «Укрзалізниці» також надання послуг гарячого харчування у пасажирських поїздах далекого сполучення.

Смерть немовляти на Тернопільщині не пов'язана з її попередньою вакцинацією. «Регіональна група оперативного реагування надала результати розслідування летального випадку в Тернопільській області, що збігався у часі із проведенням імунізації. Результати доводять відсутність причинно-наслідкового зв'язку між проведенням імунізації та смертю дитини», — інформують у МОЗ. Тим часом у тернопільській прокуратурі теж коментують цю подію. «Відповідно до лікарського свідоцтва про смерть, попередньою причиною смерті є гостра дихальна недостатність. Правоохоронці розслідують цю справу в статтею про умисне вбивство», — зазначає прокурор Ірина Рупета. В МОЗ же зазначають, що не піддаватися паніці та вакцинавати своїх дітей. Аджак вакцинація — єдиний засіб, що допомагає убезпечити дитину від інфекційних хвороб, що призводять до тяжких наслідків або смерті. Усі вакцини в Україні — безпечні, прекваліфіковані Всесвітньою організацією здоров'я та мають багаторічний позитивний досвід застосування.

Тернопільський рибоохоронний патруль за перший місяць нерестової заборони виявив 56 порушень. З них 12 — грубі порушення правил риболовства. Адміністративні матеріали направлено на розгляд в суди. Вилучено 137 кг водних біоресурсів, 41 заборонене знаряддя лову та три плавзасоби. Збитки, завдані рибному господарству, склали 19,3 тис. грн.

У Тернопільському рибоохоронному патрулі прокоментували, що найбільше правопорушень було зафіксовано у Заліщицькому, Терновлянському та Тернопільському районах.

12-13 травня в Тернополі у парку культури і відпочинку імені Тараса Шевченка відбудеться фестиваль національної вишивки та костюма «Цвіт вишиванки». Гостей свята запрошують дотриматися дрес-коду фестивалю і прийти у вишиванці. Майстри народних художніх промислів презентуватимуть свої роботи, проведуть майстер-класи. На святі також продемонструють великий рушник із вишивкою узорами двадцяти предметів нашої країни. Окрім цього, на фестивалі «Цвіт вишиванки» встановлюватимуть рекорд України «Найбільша кількість депутатів усіх рівнів у вишиванках на одній локації» в категорії «Масові заходи». Організатори планують зібрати близько трьох тисяч чиновників.

У Тернополі відбудеться регіональний етнофестиваль бджільництва «Медве Тернопілля!». Триватиме він 26–27 травня на Третьому майдані та на території парку імені Тараса Шевченка. Шанувальників цього цілющого та смачного продукту бджільництва запрошують взяти участь у конкурсі питних медів та вечірньому чаюванні з медом, послухати виступи аматорських колективів, переглянути фільми на тему бджільництва. Також заплановані виставка-продаж продукції бджільництва, обладнання та інвентарю, пішний парад бджолярів та освячення хоруґви громадського об'єднання «Спілка пасічників Тернопільщини».

Правова допомога

Як здати пай в оренду фермеру,
щоб не стати жертвою рейдерів?Які документи
підтверджують право
власності на землю?

Щоб мати землю, в оренду, потрібні документи, які підтверджують право власності. **Документи, які посвідчують право власності на земельну ділянку, можна розділити на 2 групи.**

ПЕРША. Документи, видані до 1 січня 2013 р.: державний акт про приватної власності на землю; державний акт на право власності на землю чи державний акт на право власності на земельну ділянку.

ДРУГА. Документи, які видавали після 1 січня 2013 р.: свідоцтво про право власності на нерухоме майно чи витяг з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно про реєстрацію права власності.

Право постійного користування земельною ділянкою посвідчується державним актом на право постійного користування земельною ділянкою.

У разі зміни власника право власності на земельну ділянку без зміни її меж та цільового призначення також посвідчується договором купівлі-продажу або свідоцтвом про право на спадщину.

Хто може бути орендарем?

Відповідно до чинного законодавства, орендарями земельних ділянок можуть бути:

- державні адміністрації всіх рівнів, Кабінет Міністрів та уряд Криму в межах повноважень, визначених законом;
 - сільські, селищні, міські, районні та обласні ради, Верховна Рада Криму та громадяни і юридичні особи України, іноземці та особи без громадянства, іноземні юридичні особи, міжнародні об'єднання та організації, а також іноземні держави.
- Між власником та орендарем має

бути укладений договір оренди землі, зареєстрований відповідно до діючих на момент укладання законів.

Які вимоги до договору
оренди землі?

Договір укладають у письмовій формі, він може бути посвідчений нотаріально. У договорі має бути інформація про:

- об'єкт оренди (кадастровий номер, місце розташування, розмір земельної ділянки);
- строк дії договору оренди;
- орендну плату (розмір, індексація, спосіб та умови розрахунків, строки, порядку її внесення і перегляду, відповідальності за несплату).

Строк дії договору для ділянок сільськогосподарського призначення – від 7 до 50 років.

Розмір щорічної орендної плати встановлюється за згодою сторін, але не може бути меншим за 3% вартості земельної ділянки.

За згодою сторін у договорі оренди землі можуть зазначатися й інші умови.

Що робити, якщо
кадастровий номер не
вказаний?

Необхідно звернутися до спеціалізованого підприємства щодо виготовлення технічної документації із землеустрою.

Після цього треба пройти реєстрацію в регіональному підрозділі Держгеокадастру та зареєструвати право власності в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно.

Чи можна змінити умови
договору чи розірвати його?

Зміна умов договору оренди землі здійснюється за взаємною згодою сторін або у судовому порядку.

Договір може бути розірваний за згодою сторін або ж на вимогу однієї зі

сторін за рішенням суду.

Розірвання договору оренди землі в односторонньому порядку не допускається, окрім випадків, коли така можливість записана у самому договорі.

Після підписання договору
земля одразу переходить у
користування орендаря?

Ні, підписання договору є необхідною, але недостатньою умовою для того, щоб повністю вступити в права користування орендованою ділянкою. Право оренди земельної ділянки виникає з моменту державної реєстрації оренди земельної ділянки.

Куди звернутися, щоб
зареєструвати договір
оренди?

Провести державну реєстрацію права оренди земельної ділянки може будь-який суб'єкт держреєстрації: виконавчі органи сільських, селищних та міських рад; нотаріуси; центри надання адміністративних послуг; інші акредитовані суб'єкти.

Скільки коштує така
процедура?

Держава чітко визначає вартість послуги з реєстрації договорів оренди, залежно від строку, за який реєстратори проведуть цю процедуру.

Вартість змінюється за реєстрацію протягом 5 робочих днів до 2,5 прожиткових мінімумів за термінову реєстрацію впродовж 2 годин.

Де отримати додаткову
консультацію щодо цих
питань?

Консультації надають у Головному територіальному управлінні юстиції у Тернопільській області за адресою: м. Тернопіль, вул. Грушевського, 8, тел.: 52-22-92, 25-49-38, 52-90-81, 23-62-14.

Обчислення розміру
орендної плати за землю

Орендна плата за землю – це платіж, який орендар вносить орендодавцеві за користування земельною ділянкою згідно з договором оренди землі.

Відповідно до частини 2 статті 21 Закону України «Про оренду землі», розмір умови і строку внесення орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності, які встановлюються відповідно до Податкового кодексу України).

Необхідно також враховувати, що обчислення розміру індексів інфляції, якщо інше не передбачено договором оренди.

Орендна плата може сплачуватись у таких формах:

- грошовій;
- натуральній.

Згідно з пунктом 9 Типового договору оренди землі, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2004 № 220 (зі змінами), якщо сторони погодили натуральну форму справляння орендної плати, то в договорі оренди слід зазначити кількість або частку продукції, одержуваної із земельної ділянки, якісні показники продукції, міраце, умови, порадок, строки форми має відповідати грошовому еквіваленту вартості товарів за ринковими цінами на дату внесення орендної плати.

Орендна плата за земельні ділянки, що перебувають у власності фізичних та юридичних осіб, може бути переглянута за згодою сторін. Якщо з вини орендаря, то орендар має право вимагати відповідного зменшення орендної плати.

При цьому слід зауважити, що статтею 1 Указу Президента України від 02.02.2002 № 92/2002 «Про додаткові заходи щодо соціального захисту селян-власників земельних ділянок та землеробів (паїв)» (зі змінами) визначено, що одним із пріоритетних завдань державної політики аграрного сектору економіки є забезпечення підвищення рівня соціального захисту сільського населення, зокрема, шляхом запровадження плати за оренду земельних ділянок сільськогосподарського призначення, земельних часток (паїв) у розмірі не менше 3 відсотків визначеної відповідно до законодавства вартості земельної ділянки, земельної частки (паю) та поступового збільшення цієї плати, залежно від результатів господарської діяльності та фінансово-економічного стану орендаря.

Відповідно до статті 288.5 Податкового кодексу України, розмір орендної плати встановлюється у довшою за розмір земельної плати не може бути меншою за розмір земельної плати:

- для земельних ділянок, нормативну грошову оцінку яких проведено, у розмірі не більше 3 відсотків їх нормативної грошової оцінки, для земель загального користування — не більше 1 відсотка їх нормативної грошової оцінки, для сільськогосподарських угідь — не менше 0,3 відсотка та не більше 1 відсотка їх нормативної грошової оцінки;

- для земельних ділянок, нормативну грошову оцінку яких не проведено, у розмірі не більше 5 відсотків нормативної грошової оцінки одиниці площі ріллі в Автономній Республіці Крим або в області, для сільськогосподарських угідь — не менше 0,3 відсотка та не більше 5 відсотків нормативної грошової оцінки одиниці площі ріллі в Автономній Республіці Крим або в області;

- не може перевищувати 12 відсотків нормативної грошової оцінки.

Головне територіальне управління юстиції у Тернопільській області.

Пенсійний фонд

Легальна зайнятість — гарантія захисту трудових прав

Згідно з Конституцією України кожна людина має право на працю, яку вона вільно обирає або на яку вільно погоджується. Але ще чимало громадян живуть днем нинішнім, надаючи перевагу тимчасовим сумнівним вигодам, тому останнім часом усе частіше доводиться стикатися з таким негативним явищем, як використання найманої праці громадян без оформлення трудових відносин — «тіньовою» зайнятістю.

За нинішніх реалій громадяни часто погоджуються на будь-яку пропозицію роботи, зокрема і нелегальної. Працівник, отримуючи нелегальну винагороду в результаті домовленості з роботодавцем, позбавляє себе соціальних виплат і гарантій.

Таким чином, влаштувавшись на роботу неофіційно, працівник повинен чітко усвідомлювати: якщо зарплату виплачують «в конверті», це означає, що роботодавець не укладе трудовий договір, а також не здійснюватиме відрахування з неофіційної зарплати єдиного соціального внеску до Пенсійного фонду, а це неминує призведе до того, що:

- працівник отримає понад норму, без додаткової оплати праці;
- не буде гарантованого розміру зарплати (зокрема розміру тарифної ставки або посадового окладу працівника, доплат, надбавок та інших заохочувальних виплат);
- не буде ніяких соціальних гарантій, передбачених для працівника;
- не буде права на відпустку, в тому числі, і на відпустку в зв'язку з вагітністю, по-

- логами і для догляду за дитиною;
- не буде права на оплату тимчасової непрацездатності, включаючи догляд за хворою дитиною;
- не буде права на достроковий вихід на пенсію (якщо робота пов'язана зі шкідливими умовами праці);
- не буде права на охорону праці;
- не буде права на соціальне страхування від нещасних випадків на виробництві і професійних захворювань, та, як наслідок — на отримання страхових виплат у разі травмувань чи профзахворювань;
- людину можуть звільнити у будь-який момент, без виплати вихідної допомоги, а можливо, і без оплати за виконану роботу.

Серед негативних наслідків «тіньової» зайнятості є і такі, що стосуються суспільної безпеки, адже всі ми є споживачами

послуг у сфері громадського харчування, торгівлі, транспорту, будівництва тощо, тому необхідна їх висока якість. Нелегальна зайнятість сприяє поширенню захворювань, підвищенню рівня аварійності на дорогах, зростанню ризику виникнення нещасних випадків на виробництві, адже з працівником не проводять навчання з техніки безпеки, охорони праці, він не проходить безпечний огляд.

Повага до себе починається з шанування законів держави. Працюючи нелегально, людина позбавляє себе права на соціальний захист та передбачені трудовим законодавством гарантій, а також ставить під загрозу своє здоров'я та майбутнє.

Олена БАБІЙ, завідувач сектору забезпечення наповнення бюджету фінансово-економічного відділу.

Лікарі застерігають

Меланома

Найагресивнішою пухлиною лікарі вважають меланому, оскільки вона здатна уражати не лише шкіру, а й інші органи і системи. Причини людства це — незадовільний екологічний та особливості організму людини. Це — незначительний фактор, який не впливає на розвиток меланоми, особливо у людей з блідою шкірою. У Тернопільському районі на обліку перебувають 43 хворих на меланому.

Незважаючи на відносну доступність для огляду та діагностики, меланома нерідко діагностується на останніх — III та IV — стадіях, це призводить до смерті. У 70% випадків меланома формуються на шкірі ніг, спини, рук, тулуба, обличчя. Інколи — на внутрішній поверхні рук і підшвах, а також на піднігтьовій пластині, очах і навіть на слизовій оболонці шлунково-кишкового тракту.

Небезпечними є родинки і родимі плями, які швидко ростуть, змінюють свій колір, мають нерівні, розмиті краї. Плоскі вони чи випуклі — абсолютно неважливо.

Зазвичай після літньої відпустки на спині, плечах і руках з'являються коричневі плями, які не зникають протягом року. Якщо нова плямка починає свербіти, лущитися, збільшуватися, змінювати колір, це свідчить про те, що меланома розвивається, але її ще можна успішно лікувати. Потрібно звернутися за консультацією до дерматолога, який за потреби направить до онколога.

А от якщо в ділянці плями зникає волосся, вона починає мокрити або кровоточити, це свідчить про рак пізньої стадії, лікування якого надзвичайно складне.

Серед населення побутує хибна думка, що подібні плями, родимки не можна чіпати. Насправді, якщо видалити меланому

на ранній стадії, то це — запорука повного одужання. Кращий спосіб запобігти прогресуванню хвороби — видалення ураженої ділянки шкіри. Це можна безпечно зробити тільки за допомогою скальпеля і лише у фахівця. Також необхідно відмовитися від самолікування, наприклад, припікання чистотилом. Опік ще більше ускладнить ситуацію.

Провідну роль у розвитку меланоми відіграє надмірне ультрафіолетове опромінення. УФ-промені здатні проникати і через воду на глибину до 2 метрів. Вода — це велика лінза. Через неї вплив променів на

шкіру зростає у кілька разів, що збільшує ризик розвитку раку шкіри. Ось чому перед купанням необхідно нанести безпечний крем із фактором захисту > 30. Втім, навіть сонцезахисний крем стовідсотково не захистить. Чим яскравіше сонце, тим

вищим має бути коефіцієнт захисту. Людям зі світлою шкірою, очима, волоссям рекомендовано наносити сонцезахисний крем із SPF 50+. Якщо очі, шкіра та волосся темні, то можна застосовувати перед виходом на сонце крем із SPF 30.

Великий хвороб для організму щодо виникнення меланом несе і перебування на сонці в період найвищої сонячної активності — з 12 до 15 години. Щоб прийняття сонячних ванн було безпечним, найкращими періодами перебування на сонці є час до 10 годин ранку та після 16 години. Тривалість перебування на сонці не має перевищувати 2 години на добу.

Консультацію з приводу будь-яких новоутворень на шкірі можна отримати в ТРМО в кабінеті № 311 у лікаря-онколога та в кабінеті № 207 у лікаря-дерматолога.

О.Г. ХМЕЛЬНИЦЬКА,
лікар-дерматолог ТРМО.

Оголошення!

Заходи з нагоди Всесвітнього дня боротьби з меланомою триватимуть упродовж 14-17 травня 2018 року в поліклініці Тернопільського районного поліклінічного медичного об'єднання в каб. № 207 і № 311.

У поліклініці Тернопільського обласного клінічного шкірно-венерологічного диспансеру 14-17 травня 2018 р. буде проведено безкоштовне обстеження і консультування пацієнтів.

Кишкові інфекції — хвороби теплої пори року

З настанням тепла створюються сприятливі умови для виживання і розмноження хвороботворних мікроорганізмів, що призводить до значного зростання захворюваності населення на кишкові інфекції.

Зараження кишковими інфекціями може відбуватися і через інші продукти харчування й страви, які перед вживанням не піддають термічній обробці. Наприклад, вживаючи салат, овочі та фрукти, не заворіти на шигельоз, ешеріхіоз, гепатит А. Загалом вживання будь-яких страв, приготованих із порушенням санітарно-гігієнічних норм належного холодового режиму, може призвести до захворювання на кишкову інфекцію. Причому інфіковані страви на смак і вигляд часто не відрізняються від безпечних і якісних.

Зараження людини кишковими інфекціями відбувається під час вживання інфікованих харчових продуктів чи води, через брудні руки та предмети домашнього вжитку.

Через продукти харчування можна заразитися будь якою кишковою інфекцією, однак найчастіше — харчовими токсикоінфекціями та сальмонельозом.

Найбільшу небезпеку становлять сирі яйця, паштети, заливні страви, страви із м'ясним фаршем, м'ясні салати, овочеві салати зі сметаною чи майонезом, кондитерські вироби з кремом. Потрапивши у ці продукти харчування збудники харчових токсикоінфекцій та сальмонельозу починають інтенсивно розмножуватися й накопичувати токсини. Уже через 2-3 години у страві, яку зберігали при кімнатній температурі, кількість хвороботворних мікроорганізмів та їх токсинів буде достатньою для того, щоб спричинити хворобу.

Зараження кишковими інфекціями може відбуватися і через інші продукти харчування й страви, які перед вживанням не піддають термічній обробці. Наприклад, вживаючи салат, овочі та фрукти, не заворіти на шигельоз, ешеріхіоз, гепатит А. Загалом вживання будь-яких страв, приготованих із порушенням санітарно-гігієнічних норм належного холодового режиму, може призвести до захворювання на кишкову інфекцію. Причому інфіковані страви на смак і вигляд часто не відрізняються від безпечних і якісних.

Також безпечним є водний шлях зараження кишковими інфекціями, оскільки у разі потрапляння збудників у водогін одночасно може захворіти велика кількість людей. Через воду, найчастіше з відкритих водоймищ (ставків, струмків, озер, річок), можна заразитися шигельозом, ешеріхіозом, ентеро- та ротавірусними інфекціями, гепатитом А. У воді тривалий час виживають холерні вібрії.

Як збудник кишкових інфекцій потрапляє в організм через забруднені руки?

На шкіру рук збудники кишкових інфекцій можуть потрапити через контакт з ручками дверей, перекладами для тримання у громадському транспорті, іграшками, піском на дитячих майданчиках, грошима тощо. Далі, за належного дотримання цих правил, інфекція потрапляє у ротову порожнину й кишечник, а якщо заражена особа

займається приготуванням їжі, то інфікує ще й страву, яку вживають інші.

Як запобігти зараженню збудниками кишкових інфекцій у домашніх умовах:

- після кожного відвідування туалету, перебування на вулиці та щоразу перед вживанням їжі ретельно мийте руки;
- очі й фрукти перед вживанням мийте кілька разів. У жодному разі не куштуйте ягоди й фрукти під час покупки і не вживайте їх, поки вони не видавалися чистими;
- купуючи продукти харчування, звертайте увагу на термін придатності;
- купуйте якісні продукти харчування;
- здійснюйте термічну обробку їжі належним чином;
- ідучи на природу, запасіться достатньою кількістю води не лише для пиття, а й для миття рук і кухонного приладдя. В жодному разі для підготовки їжі не використовуйте воду із природних водних джерел (ставків, струмків, озер, річок тощо);
- для зберігання продуктів у дорозі використовуйте сумки-холодильники;
- харчові продукти, які не були спожиті під час відпочинку на природі, утилізуйте;
- особливо обережно від зараження кишковими інфекціями дітей.

Л.Я. СТОЙКЕВИЧ,
лікар-епідеміолог
Тернопільського відділення
«ДУ ТОЛЦ МОЗ України».

Що таке кишкові інфекції?

Цедовою великою групою заразних захворювань, які перебігають з ураженням шлунково-кишкового тракту та інтоксикацією.

У хворих на кишкові інфекції найчастіше діагностують гепатит А, харчові токсикоінфекції, ентеро- та ротавірусні, зрідка сальмонельоз і шигельоз (дизентерію).

Часто хворим на кишкові інфекції встановлюють діагноз гастроентерит чи гастроентероколіт нез'ясованої етіології, оскільки не вдається виявити збудника хвороби.

У більшості кишкових інфекцій від зараження до появи перших клінічних проявів хвороби минає дуже мало часу — від кількох до кількох днів.

Всі кишкові інфекції, які реєструють у нашому краї, мають подібну симптоматику, тому за клінічним перебігом їх можна

розділити на дві групи. Для значної частини кишкових інфекцій (харчові токсикоінфекції, сальмонельоз, ентеро- та ротавірусні) характерний гострий початок з нудотою, блюванням та болем у животі, незабаром з'являється пронос і загальне нездужання. Для другої групи кишкових інфекцій (шигеліоз) початковими симптомами є озноб, значне підвищення температури тіла, головний біль та виражена слабкість, далі з'являється біль у животі й пронос.

Джерелом зараження є хворі та носії інфекції. Останні, не знаючи, що заражені кишковими інфекціями, становлять найбільшу епідеміологічну небезпеку, оскільки, будучи здоровими, ведуть активний спосіб життя, контактують з великою кількістю людей у громадському транспорті тощо), а також можуть працювати на об'єктах громадського харчування

Славенні земляки

Про Ярослава Павуляка, уродженця «столиці світу» — Настасова

Біографічна довідка:

Ярослав Павуляк народився 30 квітня 1948 року в селі Настасів Тернопільського району в родині сільських трудівників.

Закінчивши середню школу в рідному селі, вступив на відділ кераміки Львівського училища прикладного мистецтва імені Івана Труша. Там навчався до 1971 року. Далі працював у Львові в картинній галереї, науково-реставраційних майстернях.

У ніч на 1 травня 1969 року Ярослав Павуляк з друзями встановив у селі Настасів пам'ятник Тарасові Шевченку. За це його переслідував КДБ.

1969 року вступив на філологічний факультет Чернівецького університету. У грудні 1971 року його виключили за пропаганду українського націоналізму. 1971 року «Український вісник», що виходив у Парижі, надрукував таку замітку:

«ЧЕРНІВЦІ. Викинено з університету студента другого курсу філологічного факультету Ярослава Павуляка. Я. Павуляк десь дістав щоденник Василя Симоненка і читав його студентам у гуртожитку. 11 січня в університеті був офіційний вечір В. Симоненка. Виступаючи з доповіддю, викладач університету Добрянський обурювався, що за кордоном тенденційно підібрали уривки із Симоненкового щоденника і використовують їх для пропаганди. Слова попросив Я. Павуляка. Він сказав, що найкращий спосіб позбавити буржуазну пропаганду хліба — видати «Щоденник» Симоненка у нас без будь-яких коментарів. Я. Павуляк заявив про цю брехню, що читав цей «Щоденник» і розповів його зміст. В університеті відразу почалися допити. Студентів допитували, кому Павуляк читав щоденник, чи був то машинопис, а чи видана у Мюнхені книжка. Погрожували тим, хто слухав Павуляка у гуртожитку і не доніс. Самого Павуляка полякали тюрмою і викинули з університету».

1972 року Павуляк вступив на філологічний факультет Кам'янець-Подільського педагогічного інституту імені Кієво-Київського національного університету. У січні 1973 року на вимогу органів держбезпеки його відраховано з інституту за буржуазний націоналізм.

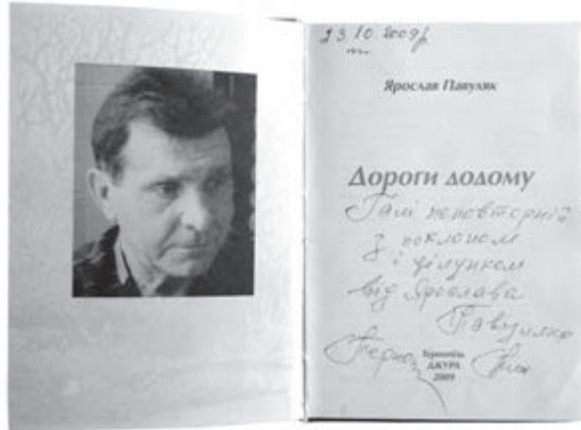
1973 року Павуляк вступив до Літературного інституту імені Горького в Москві. Закінчивши його, 1978 року виїхав у Чехословаччину до міста Братислава. Там протягом 1979-1991 років працював у Словацькому літературно-агентстві. Повернувся в Україну, завідував Тернопільською історико-меморіальною музеєм політичних в'язнів.

Помер 25 листопада 2010 року.

За життя вийшли три поетичні збірки Ярослава Павуляка — «Блудний лебідь» (1993), «Могили на конях» (1999), «Дороги додому» (2009).

З трепетом у душі тримаю в руках книгу, фарба, — «Ярослав Павуляк у споминах», яка побачила світ у видавництві «Тернопіль» минулого року. У ній — спогади родичів, друзів, колег, знайомих, однокласників та односельців про уродженця нашого району, дисидента, громадського діяча.

Зустрічалася з Ярославом Павуляком лише раз у житті — 2009 року у творчій вітальні видавництва «Джура» на репрезентації збірки поета «Дороги додому». Тож маю хоч і небагато, але власні спомини. На заході тоді були присутні художник Іван Марчук, поети Богдан Бастюк, Михайло Ониськів та інші. Саме Ярослав Павуляк запам'ятав мене. Він привернув увагу своєю простотою, прихильним ставленням до людей, умінням пожартувати, розвеселити присутніх. Здавалося, він бажав, щоб люди поменше говорили та звертали увагу на персону. Ярослав розповідав про власне життя, читав свою поезію, потім виступали його друзі зі спогадами. А

опісля поет усіх пригощав кавою. Коли я побачила, що товариство розслабилося, то вирішила, що настав час непері. Що проширивши у відчинені двері. Що проширивши піти, як відчула, що мене хтось легенько, але впевнено зупиняє.

— Ти куди? І чого не попрощалася? — запитав, усміхаючись, Ярослав.

— Поспішаю додому, козак маленький на маму чекає, — відповіла.

— Козака треба цукерками пригостити, зачекай.

Через секунду Ярослав вже насипав мені у сумку добрячу пригорушку дорогих шоколадних цукерок.

— На що це все? — ніби розчаровано запитав поет. — Стильки сиділа тут — і лише все це?

— У нас є ще гарна програма «На поетичній хвилі», запросимо когось із хороших читців...

— Я тебе молю, тільки не проси

Панахида на могилі Ярослава Павуляка.

Професор Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка Олег Смоляк та вдова поета Леся Філінська.

Читці поезії з Настасівської школи з педагогом Світланою Зальпоною.

Настасівський самодіяльний народний хор.

Ігор Гуцайлюк.

Уляна Шерстія.

Михайло Тимчук.

Когось нема, когось бракує зараз,
немов мене і ніби ще когось отут,
на цій землі, у цій кімнаті,
в цьому залі
когось нема, немов би всіх нема.
Блакитний день і місто біля нього,
надходить час і вислизає з рук.
Я завтра прийду знов до всіх і до нікого,
когось нема, когось завжди нема.
І ти не самі, і я не сам,
ми не стіни,
та чи не заїві ми, якщо когось нема?
Нікуди він не йшов, ніколи не приходив,
неправда, ми не всі,
ми ще не всі йдемо.

Світає серце, а поблизу квіти,
і річка недалеко, і гніздо.
Збігаємось, намагаємось,
кличем того, кого нема, щоб вистачало всіх.

Мені в дитинстві в дивертував крутого
Нетлінний таво з вертугав дорого.
Вона давно пропала десь, одначе
Була то мудра забавка дитяча.
Гойдалася коліска піді мною,
Гойдався я з дорогою крутою.
Тулив її до рота від нестями
І все глодав молочних зубами.
Була тоді одна з дитячих зук —
Мені дорогу виривали з рук.
Ховали поза спину чи в рядно,
А я не міг без неї все одно.
Щоб не згоріла — заглядав у піч,
Второпати не міг з чому річ.
Аж потім повертали, щоб замовк,
Коли об землю головою товк.

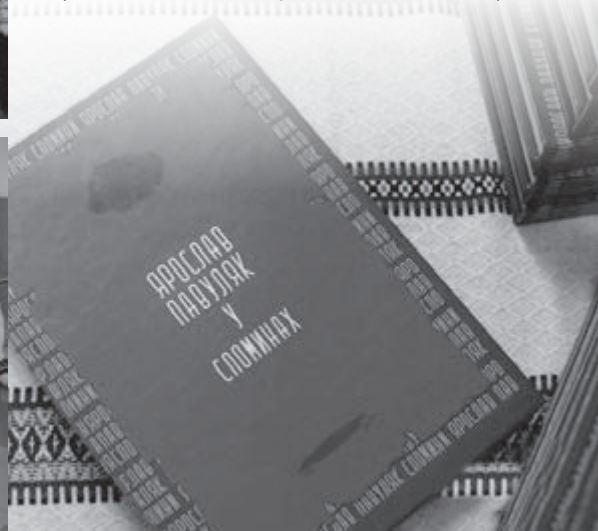
В моїй кімнаті серед ночі
На стінах вікна розцвілі,
А я лежу на лівім боці
Накритий сонними крильми.
В моїй кімнаті серед ночі
Пляшки співають під столом,
А я лежу на лівім оці,
Лежу з розхристаним чолом.
В моїй кімнаті серед ночі
Танцюють двері по траві,
А я лежу на лівім кроці,
Стиснувши саяво в голові.

«З чужини до отчого порога
Голову обмотує дорога.
...Польова дорога поміж липи,
Від Дунаю — до гнучкої Стрипи,
Ворухнися деколи заліво,
Щоб мене ще ліпше заболіло.
Щоб не заболіло до відчаю —
Дай напитись липового чаю.
Дай мені хоч трішки для спокунти
Біля тебе у рові заснути.
В пилі, у куряві, в болоті,
У твоєму зболеному поті...
З чужини до отчого порога
Голову розмотує дорога.
Та й живу з такою головою —
Люди оглядаються за мною».

Я сам собі приснився навесні,
та й ви собі присніться в супокі,
хто — восени, хто — влітку, хто — зимою,
і спімо чи веселі, чи сумні.
Самі собі приснився без лиця:
дорогами, дверима, водопадом,
чи тишею, чи просто — виноградом,
і спімо від початку до кінця.
Цей сон у сні — ніякий забобон,
і ми, немов не сполох, та без ляку,
приснімося краще дзвонами ніж маком,
щоб ліжко стрепенулось...
сон — є сон.

«Зарив я в землю безліч юних днів,
Між ними був один, що мужтві готис.
Те місце, де лежав їх мертві жолти,
Я каменем приклав, щоб не розрили пси.
А нині, мов на гріх, бракує того дня —
До нього мчу і мчу, упавши на коня».

«Знайдуть мене з янтарними очима
Не витязем мене на карому коні —
Ложатиму навпомацки плечима
До неба, а душею до стерні.
Знайдуть мене із вірою в насіння,
Що рахувала мати на столі.
На щедрій ниві ялове каміння
Прилипло животамі до стерні.
Знайдуть мене, чи сама я віднайдуся,
І не ридаю, не тремчу, не сплю —
Вслухаюся в пророцтво землетрусу,
Зануривши обличчя у рілля».

3 архівів СБУ

БУЦНІВСЬКА СТАНИЧНА СТЕФАНІЯ МЕЛЬНИЧУК

Продовжуючи тему про нескорених наших земляків, ми підготували низку публікацій про національно-визвольний рух у період 1941-1946 років на теренах сіл Петриків, Велика Березовиця, Острів, Буцнів, Серединки, Хатки, Мишковиці, Велика Лука, Миролюбівка, Лучка, Настасів, Мар'янка, Йосипівка, які тоді належали до Микулинецького району (створений у січні 1940, існував до 1962 року).

А розпочнемо розповідати про Нестора Івановича Году, 1916 року народження, уродженця та жителя с. Буцнів. Народився в звичайній селянській сім'ї, закінчив чотири класи, працював у власному господарстві. У 1938-1939 роках проходив службу в польській армії, в складі якої брав участь у Другій світовій війні. В серпні 1939 року біля Варшави 26 дивізія, у якій він воював, потрапила в оточення німців. Після пропозиції здатися та зберегти життя, вояки, у тому числі й Н.І. Года, склали зброю. Так він опинився в таборі для військовополонених у місті Бреслав (сучасний Вроцлав, Польща), де й перебував протягом 10 місяців. Одного разу, коли ув'язнених вивели на роботи, Нестор Іванович скористався моментом і втік. З допомогою місцевого населення йому вдалося уникнути німецьких блокпостів і добратися до державного кордону з СРСР, де був затриманий радянськими прикордонниками. Проте, дізнавшись, хто він та звідки йде, ті його відпустили. У липні 1940 року вступив до рідного села. А тут вже активно відбувалася «добровільна» колективізація, молодих людей ешелонами відправляли на роботи в Донбас тощо. Однак Нестора Івановича така доля ominула і він влаштувався на залізницю, де й працював до приходу німців.

Зі зміною окупаційного етапу якийсь час жити німці дещо легше. По-перше, радянські вояки й прикордонники не походили на багате лояльніше, аніж «совети». По-друге, тішили душу й серце обіцянки щодо сприяння у становленні самостійної держави. Але ейфорія тривала не довго... Ставлення з часом погіршилося, податки росли, почалися відправки місцевого населення на роботи до Німеччини.

У період німецької окупації в селі Буцнів було створено команду пожежної охорони, куди пішов працювати й Н.І. Года. На новому місці спілкувався з представниками тогочасного патріотичного руху села, а згодом і сам став членом місцевого осередку ОУН. У той час на чолі місцевих націоналістів стояв Григорій Карабін. Також до організації належали: Федір Бойко, Петро Гординський, Іван Зварич, Ярослав та Роман Куриласи, Михайло Карабін, Йосиф та Максим Коцюби, Василь Пиварчук та Петро Старчевський.

Перегорнувши томи припорошених архівних документів, проаналізувавши наявну інформацію про діяльність місцевих націоналістів, робимо висновок, що на той момент вони не були активними членами ОУН-УПА. Будучи патріотично вихованими, піддалися романтичному потягу до боротьби за незалежність, звитя до мову, релігію та культуру. Проте з «центру» почали надходити вказівки про перехід до активної фази боротьби. Під час одного з допитів Н.І. Года пригадавав, що якоюсь на черговому зібранні підпільників Г. Карабін сказав: «Німецька армія застрягла в глибині СРСР. Мета, яку перед нами поставили центральні органи, — нападати на німців на місцях, роззброювати їх, а коли вони ослабнуть та будуть відступати, вдарити по їх тилах». До речі, певні запаси, які можна було використати для досягнення поставлених цілей, у місцевого підпілля все-таки були. Так, під час відступу радянських військ у 1941 році Г. Карабін разом із соратниками вдалося роззброїти кількох відставних вояків Червоної армії, та заволодіти двома ручними кулеметами та всім гвинтівками.

З матеріалів справи відомо, що, виконуючи вказівки керівництва проводу, місцеві патріоти вчинили розправу над двома представниками німецької адміністрації в селі та над поліцаєм. Звичайно, такого зухвальства гестапо пробачити не могло. Оскільки місцеві жителі не захотіли видавати вичинити не могли. Оскільки місцеві жителі не захотіли стало мало не все село. Під час численних обшуків, арештів, допитів німці встановили причетність Григорія Карабіна, заарештували його та відправили у табори до Німеччини. Подальша його доля не відома. Також знайшли і вилучили ОУНівський арсенал. Як згадував Н.І. Года, після того випадку осередок ОУН-УПА в с. Буцневі жодних активних дій не проводив.

Враховуючи, що описані події відбувалися на початку 1944 року, тобто в останні місяці німецької окупації, до арешту інших активістів у гестапівців не дійшли руки...

Навесні повернулася Червона армія. А разом із нею вже відомий та ненависний радянський лад. І, звісно ж, каральні органи, які тепер виконували свою роботу з подвійним ентузіазмом, адже не могли пробачити жителям зрадничества. Ось цим вже вистачило часу, щоб вивчити діяльність місцевих патріотів у період окупації. Результати не забарилися. 2 травня 1944 року арештували Нестора Году. Після чотирьох місяців слідства та суду рішенням військового трибуналу його визнано винним та засуджено до 20 років позбавлення волі з подальшою заборонаю публікації в рідні краї протягом 5 років. Його матір, як члена сім'ї ворога в рідні краї вивезли в Кемеровську область.

Покарання Года відбував у вже згадуваному нами в попередніх матеріалах легендарному та водночас сумнозвісному «Речлазі» (Комі АРСР, Воркута). В 1954 році звернувся з проханням про повторний перегляд справи та помилування, в результаті чого термін його покарання зменшено до фактично відбутого. Проте у справі його інформація зменшена до фактично відбутого. Зрушення відбулися ще один рік. Причиною слугувало повторне засудження строком до 2 років за ст. 108 Кримінального кодексу РСФСР «Вбивство внаслідок перевищення мір самооборони». І все ж таки у березні 1955-го його звільнили. Відбуваючи покарання у «Речлазі»,

Нестор Іванович зустрів односельчанку Стефанію Миколаївну Мельничук. У молодих людей зав'язався романічний стосунків, а після звільнення Стефанії, в 1956 році, пара побралася. Разом переїхали до Донецька, де й проживали аж до смерті Нестора Івановича в 1985 році.

Оскільки ми згадали про Стефанію Мельничук, продовжимо розповідь уже про її шлях боротьби.

Стефанія Миколаївна народилася у 1920 році в с. Буцнів. Дитинство минуло в сім'ї незаможних батьків-селян. Отримала початкову освіту, працювала в домашньому господарстві, дозволяла проводила у місцевому будинку культури та читальні «Просвіти».

Під час німецької окупації Стефанія Миколаївна підпадала під примусовий працевлаштування в Німеччину, оскільки не мала постійного місця вільного зайняття. Аби уникнути цього, змусила була покинути рідне село. Переховуючись, дійшла до села Городище, де за волею долі знайшла таку потрібну роботу — вихователя у дитячому садочку. Там, у Городищі, працювала до повернення «советів», після чого повернулася додому. Влаштувалася продавцем у місцевому кооперативі.

В лютому 1944 року її подруга Олександра Герасимівна Звір попросила прийти до неї додому. Там на Стефанію чекали троє невідомих чоловіків, одягнених у цивільне й озброєних автоматами. Головного назвали «Орленко» (довідка: Петро Іванович Брикайло, 1913 р. н., уродженець с. Велика Лука, активний член ОУН-УПА з 1940 року. Районний провідник ОУН Микулинецького району. Вбитий під час проведення військово-чекістської операції 07.01.1949 р. в тил між селами Велика Лука та Настасів). Інші двоє звали себе «Габ» та «Сук». «Орленко» сказав, що пам'ятає Стефанію ще з Городища, проте вона не могла його пригадати. Він просив її стати членом ОУН та разом із Олександрою Звір створити в селі станицю, укомплектувати її достатньою кількістю членів для виконання поставлених завдань. А поки що хлопцям потрібно повідомляти новини з села, інформацію про приїзд МДБістів та інших радянських активістів, переміщення військового гарнізону тощо. Звичайно, вона погодилася, таким чином перегорнувши нову сторінку свого життя...

Першочерговим завданням, яке поставили перед нею «хлопці», був збір грошей та зерна на потреби УПА. Замаскувавши цю акцію під збір грошей на церкву, зібрали 800 рублів, а також близько 500 кг збіжжя, які згодом Стефанія передала «Грабові». Через деякий час підпільною поштою її сповістили про проведення зборів станичних керівників району в с. Велика Березовиця. Там Стефанія тимчасово Федик, яку звали «Леся», та станичним окружного сіл, з якими згодом довелося тісно працювати. Зокрема, наталого була Ольга Канцер, яка за сумісництвом виконувала обов'язки підрайонного керівника ОУН, станичною с. Велика Березовиця Ольгою Комар та Марією Манішевською з с. Острів. До речі, з матеріалів справи відомо, що «естафетки» з Острова до с. Буцнева вислав молодший брат пані Марії, якого згодом арештували та, ймовірно, репресували, не зважаючи на те, що на момент арешту він був малолітнім...

Наприкінці травня 1945 року МДБ добралось і до нашої героїні. А разом із нею затримали її найближчу соратницю та подругу Олександру Герасимівну Звір (1922 р. н.). 15.09.1945 року вироком Стефанії Мельничук до 15, О.Г. Звір до 5 років позбавлення волі з подальшим обмеженням у правах протягом 5 років.

Олександра Звір відбувала покарання у «Степлазі». З жовтня 1954 року проживала на спецпоселенні у місті Джезказган. Звільнена 30.08.1956 р., проте на рідну землю так і не повернулася. Виїхала заміж, змінила прізвище на Муляр та залишилася проживати у місті Миколаївське, Джезказганська область, Казахстан.

Сім'ю Мельничуків після арешту Стефанії було виселено у віддалені куточки Сибіру — м. Осинники, Кемеровська область. У 1955 році матір Стефанії звернулася з листом до Голови ВР СРСР з проханням про помилування для дочки. Справу взяли на перегляд і зменшили термін покарання до фактично відбутого, тобто до 10 років. Покирання Стефанія Мельничук відбувала у «Речлазі» (Комі АРСР, Воркута). Після ще одного року перебування на спецпоселенні, у вересні 1956 року звільнена.

Здавалося б, жорстока система покарань зробила все для того, щоб викоринити любов до України із сердець патріотів: і тривалі терміни засудження у нелюдських умовах, і заборона повертатися у рідні краї, і подальший нагляд за «спецконтингентом» з боку правоохоронної системи... А ні! Не так легко! Навіть на чужині споріднені душі знаходили одна одну, одружувалися, народжували дітей та виховували нове покоління незламних. І хто знає, можливо саме їхні діти та внуки сьогодні не дозволили повністю окупувати Донбас або ж, не боячись розправи з боку влади, організують численні акції протесту проти путінського режиму у тих же віддалених куточках Росії...

народних артистів, бо вони таке накрутують. Читай сама...

А чому б ні, подумалося, я ж у школі, як вважалося, була непоганим читцем поезії та прози. Тож кілька разів перечитавши твори Ярослава Павуляка, трохи досягнувши їхню глибину та після глибокого осмислення зрозумівши, який же то непересічний талант — Ярослав Павуляк, вирішила записати програму. Їх вийшло дві, запис поет дуже зрадів, зателефонував після їх виходу в ефір, подякував і сказав, що директор обласного архіву Богдан Хаварівський просить, щоб я із великим задоволенням зробила. Потім життя понеслося у круговерті. З Ярославом Павуляком більше не пересікалися. Коли довідалася про його завчасну кончину, дуже сумувала. Пригадалися Павулякова щирість, усмішка, вірші й шоколадні цукерки...

Щороку у день його народження в навчальних закладах та культурно-мистецьких центрах Тернопілля відбуваються «Павуляківські читання», лекції-дискусії, вікторини, що розширюють діапазон сприйняття його творчості, викликають захоплення нею все більшого кола шанувальників сучасної поезії.

Але найщиріше, на мою думку, такі заходи відбуваються у рідному селі поета — Настасові, яке і він називав столицею світу. Ось у цьому році приймали творчу еліту Тернопілля на ювілейній академії «Блудний лебідь розправляє крила», присвяченій 70-й річниця від дня народження Ярослава Павуляка.

Спочатку відбулася свята Літургія у місцевій церкві Вознесіння Христового та парастас на могилі Ярослава Павуляка. Опісля усіх запросили до школи. Вступне слово мовила вчителька української мови та літератури Світлана Зальопана. Про поетичну творчість Ярослава Павуляка розповіли професор Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка Олег Смоляк, поетеса, літературна критик Тетяна Дігай, письменниця Валентина Семеняк, помічник генерального директора компанії «Агропродсервіс» Василь Томчишин. Споминами про чоловіка поділилася вдова поета Леся Філінська. Поемою, присвячену пам'яті Ярослава Павуляка, «Ціло! Коли я говорю» прочитав автор Михайло Тимчук. Від однокласників щирими спогадами про незабутнього Ярослава поділилась слова Нестера у виконанні вчителів Острівської музичної школи Ігоря Вовчака, студентів факультету мистецтв Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка Ульяни Шерстій та Степана Буриначка, студента Тернопільського державного музичного училища ім. Соломії Крушельницької Ігоря Гуцайлукя, Настасівського самодіяльного народного хору (керівник Михайло Франків), І. звичайно ж, звучала неповторна поезія українського поета-дисидента, патріота й будівничого нашої незалежної держави Ярослава Павуляка, яку натхненно прочитали учениці Настасівської школи Вікторія Кабуля, Євгенія Куляк, Діана Пацула, Анастасія Винник, Марія Фіялка, Надія Семирко та студент факультету мистецтв Тернопільського педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка Роман Фестига. Інструментальні мелодії виконав гурт «Настасівські музики» (художній керівник Василь Джинджиристій).

Галина ЮРСА – ТРР «Джерело». Фото автора.

Вітання | День матері

Любов, що не знає ні фальші, ні зрад...

У травні, коли земля вкривається травами і квітами, коли стоять прекрасні дні, і літо стукає у двері, Україна відзначає свято, що постало з безмежної любові та поваги до тих, хто дав нам життя, — День матері.

Материнство — дар Божий, вічне джерело буття людського, основа сім'ї, роду і народу. Саме уроки матері є головними дороговказами на життєвому шляху, а її любов — найнадійнішим оберегом. Українці з давніх-давен возвеличують матір, котра завше була берегинею роду та хранителькою домашнього вогнища.

Мама... Особливий глибинний зміст закладено у цьому слові. Тут — невичерпна любов і милосердя, теплота і мудрість, неймовірна сила та жертвенність, дбайливе серце і лагідні руки.

Дорогі матері, у цей святковий день бажаємо вам життєвої енергії, сили і терпіння у виконанні материнського обов'язку. Хай здоровими і люблячими будуть ваші діти та приносять вам лише радість, нехай Господь береже вас та дарує мир і злагоду у ваших родинах та всій Україні!

Дорогі жінки, любі наші матері!

З прадавніх часів мама в Україні символізує берегиню роду, культурних цінностей, традицій та звичаїв, які вона передає своїм дітям, хранительку родинного тепла і затишку, гармонії та любові у наших домівках. Упродовж усього життя вона оберігає, дає наснагу і допомагає нам вистояти у найскрутніші часи.

Напередодні Дня матері прийміть наші найщиріші вітання з прийдешнім святом. Щира подяка вам, наші матері, за ласку, недоспані ночі, переживання і молитви, які допомагають нам у житті, за ваші терпіння, витримку, мудрість і мужність. Велика вдячність матерям, які народили та виховали справжніх і вірних синів України, багатодітним матерям та жінкам, які стали турботливими няньками для дітей-сиріт.

Божого вам благословення, здоров'я, родинного затишку, довгих років життя. Допоки ви з нами, ми залишаємося дітьми. Цінуємо вашу турботу, дякуємо за любов і життя!

Олександр ПОХИЛИЙ,
голова
Тернопільської
райдержадміністрації

Андрій ГАЛАЙКО,
голова
Тернопільської
районної ради

ням ступаємо на самостійний життєвий шлях. До неї ми приходимо зі своїми радіями, до неї ми приходимо з своїми радощами. Її щира радість робить нас щасливішими і додає впевненості й віри, що все буде добре. Нехай і у вас, дорогі наші матері, усе буде добре! Нехай здоровими і щасливими будуть ваші діти, онуки і правнуки, бо знаю, що за кожного з них болить і хвилюється ваше любляче серце. Здоров'я вам і Божої ласки! — сказав Сергій Володимирович, звертаючись із вітальними словами до матерів.

Людмила КВАСНИЦЯ,
завідуюча клубом с. Підгородне

Усе починається з мами

Коли на серці відчуваю втому
Від суєти дорослого життя,
Я мимоволі знов спішу додому,
Шукаючи від світу забуття.
І мама обіймає мене за плечі,
А я відчую всю її любов.
І, як найкращі подруги, весь вечір
Проплачемо і просміємося знов.

Саме такими словами розпочався святковий концерт до Дня матері, що відбувся минулої неділі в клубі с. Підгородне. Свої концертні номери дарували присутній Тетяна Світлана, Владислав Підлісний, Ганна Хома, Софія Мадислава, Зворушливу легенду про матір розповідала Настуся Кость. Музичний супровід концерту забезпечив Степан Лоїк.

Сільський голова Сергій Чапрак вручив матерям: Лідії Гуцуляк, Любові Романчук і Тетяні Маринович.

«Для кожного із нас усе в цьому світі починається з мами і перше слово, сказане нами, — «мама». Від неї ми отримуємо дар життя, разом із нею робимо свої перші несміливі кроки і з її благословен-

День пам'яті та примирення

Моя Україна — пожарища звихрений дим...

Початок на стор. 8.

Сільський голова Плотичі Євген Грицишин розповів про свого дідуся, якого не дочекалися з фронту, про горе всіх сімей, які втратили у Другій світовій чоловіків, батьків, синів і дочок.

У селі Плотича донині ще живі **безпосередні учасники цієї війни Дмитро Поворознік та Андрій Бобелюк.** З причини поважного віку, хвороб вони не змогли прийти на вшанування пам'яті полеглих.

На могили загиблих діти поклали букети квітів.

На місці, яке кожен великоб'їрківчанин чи гість селища вважає святом — військовому кладовищі, де у братських могилах покояться 1065 воїнів, які загинули в боях чи померли у госпітальнях від ран, 8 травня відзначили День пам'яті та примирення. Традиційно сюди прийшли учні та учителі з букетами живих квітів, працівники селищної ради, чисельна громада Великих Бірок, представники влади. Самотньо та сумно стояла лавочка, де ще зовсім недавно сиділи ветерани Другої світової війни, які проживали у Великих Бірках. Цього року вже не було нікого. Одна з останніх — **військова медична сестра Лідія Щурова,** яка завжди виступала зі спогадами, мала що сказати і старшим, і

найменшим — відійшла у засвіти півтора місяця тому.

Парох селища о. Іван Яцик відправив заупокійну панахиду за вбитими воїнами.

Учні Великоб'їрківської гімназії ім. Максима Балея Владислав Кенс та Діана-Марія Баула повідали нові цікаві факти про Другу світову війну, натхненно, як це можуть лише діти, прочитали патріотичну поезію. **Голова Тернопільської РДА Олександр Похилій та голова районної ради Андрій Галайко разом із громадою селища вшанували світлу пам'ять усіх,** хто не повернувся з фронтів. Учасники зібрання поклали квіти до могили воїнів та меморіалу загиблим за волю України, де поховано 34 підпільних, страчених німецькими окупантами у січні 1944 року.

«Сьогодні — не свято, а день пам'яті та скорботи, — сказав селищний голова **Великих Бірок Роман Мацелюх.** — 63 уро-

1939-1945

дженці нашого селища не повернулися з цієї жорстокої війни. Ми пам'ятаємо їх поіменно. Знаємо також, що для України Друга світова — велика національна трагедія, під час якої наші земляки були вимушені вдатися до чужих інтересів та часом вбивати брата брата. За Україну воювали дві тоталітарні системи, яким було байдуже до чийогось людського життя. Тому маємо мільйонні жертви. Не забуваймо про це ніколи. Єдиною силою, яка вільшала за долю нашого народу була Українська повстанська армія. Також пам'ятаймо, що і нині ворог в особі російського агресора знову воює і вбиває наших захисників і мирне населення. Триває гібридна війна, основна мета якої — завоювати наші душі, послабити нашу генетичну пам'ять. Не даймо ворогу, зовнішньому чи внутрішньому, ніяких шансів, інакше втрачимо незалежність, за яку проливали святу кров наші прадіди, батьки».

Галина ЮРСА – ТРР «Джерело»
Фото автора.

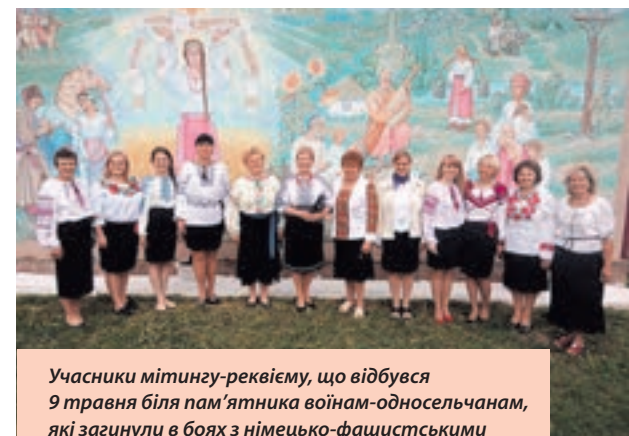
Роки війни — століття пам'яті

Мешканці Малого Ходачка прийшли вшанувати пам'ять тих, хто загинув у боях Другої світової війни. У церкві Святого Архистратига Михаїла о. Василь Сліпчук відправив Богослужіння за мир і спокій наших співвітчизників.

Фронтах, хто виборював свободу в рядах ветеранів була обпалена на полях, всі меморіали свідчать про незалежність для своєї країни. **У селі Костянтинівка залишився лише один ветеран — Балабан Степан Іванович, який на своїх плечах виніс важкий тягар війни.**

Полеглим борцям за волю України школярі поклали букети живих квітів. Подвиг солдатів у віршах славили ведучі мітингу-реквієму — завклубом Тетяна Тихонюк та завідувача бібліотекою-філією Христіна Плуговська, у скорботі зачитували віршівницю односельчан, які загинули на полі бою, а також тих ветеранів, які зачитували прозвіщення прозвіщення ансамблю клубу с. Малий Ходачків зворушливо прозвучали пісенні твори на честь воїнів-захисників Вітчизни. Сільський голова Володимир Береза подякував усім за участь у заході і побажав здоров'я, мирного неба та Божого благословення у кожному родина.

Христіна ПЛУГОВСЬКА, завідувача бібліотекою-філією с. Малий Ходачків.

Учасники мітингу-реквієму, що відбувся 9 травня біля пам'ятника воїнам-односельчанам, які загинули в боях з німецько-фашистськими загарбниками, у с. Малий Ходачків.

Традиції

«Три весняні свята у кошик покладу я»

Стояла я і слухала весну,
Весна мені багато говорила,
Співала пісню дзвінку, голосну,
То знов таємно-тихо шепотіла.
Вона мені співала про любов...

Л. Українка.

У будинку культури с. Мишківці відбувся концерт «Три весняні свята у кошик покладу я». Саме навесні ми святкуємо найголовніше християнське свято — Воскресіння Господнє. А ще весна-весняночка подарувала Україні нашого генія Тараса Шевченка. Його поезія своєю понад сто років викликаючи у нас почуття гордості за нашого славетного співвітчизника.

А ще у пору, коли все навколо народжується і розквітає, ми вшануємо матір... Рідну і увічнену художниками. В усіх народів, в усі

вікі жінка-мати була уособленням святості, ніжності й любові. Її мудрість поважали в сім'ї, прислухалися до порад, в яких знаходили спокій і надію...

Учасники художньої самодіяльності дарували глядачам свої пісні та художнє слово. Сольні номери виконали Марина Стасишин, Яна Бойко, Світлана Соколовська, Тана Сцібайло, Дянило Сцібайло. Порадували глядачів виступи шкільного ансамблю (керівник Марія Стасишин) та ансамблю дівчат (керівник Соломія Сцібайло-Яра). Учні 4-А класу зіграли виставу «Великодні Надія Брикар» (автор і постановник Надія Брикар). Ведучими свята були Людмила та Назар Євтушенки.

Нехай ця весна нам, українцям, пошле мир та спокій. Хай світить тепле, ясне сонечко, а небо буде чистим й голубим, хай завжди будуть посмішки на обличчях.

Галина ДУДАС, с. Мишківці.

«Сорочинський ярмарок» у Буцнів

Уже за традицією одразу після Великодніх свят аматори села Буцнів запрошують одну майстерність. У їхньому доробку сільських акторів є вистави «Мати-наймичка», «Фараони».

Під керівництвом директора будинку культури М. Юречка та художнього керівника Р. Коломіїця була підготовлена прекрасна і весела вистава «Сорочинський ярмарок». Любов і бажання зберегти українську культуру, мову, традиції об'єднали представників різних поколінь та професій. Діти — Софія Коляса, Ігор Карпов, Софія Грицик та Аня Баркова — запрошували всіх на ярмарок, а базарні претупки Софія Буяк, Надія Михайливіч, Оксана Краковецька та Ірина Вітишин.

Українського селянина-господаря Черевика зіграв Роман Коляса, а його варянина жінку — Оксана Бандак. Веселий дячок Михайло Юречко розважав публіку. Наталя Скочелюс у ролі Параски й Роман Коломієць у ролі Грицька веселими піснями та запальними танцями зобразили українську закохану пару. Кума Ірена Кріса і її запальний харизматичний кум Цибуля у виконанні Олега Сороки своїми жартами веселили глядачів.

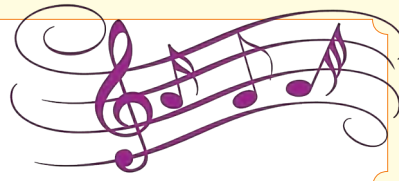
Парою глядачів Євген Кобильний і сільський голова Марія Мац подякували аматорам за їхню працю й подарований ними гарний настрій, побажали добра, миру, благополуччя й Божого благословення учасникам і глядачам.

Оксана БАНДАК, завідувача бібліотекою с. Буцнів.

Ювілеї | Острівській музичній школі — славних 25 літ!

Продовжуємо друкувати журналістські замальовки про неповторні особистості Острівської музичної школи. Нині наша публікація про щасливу жінку, бо Господь дав їй заняття до душі і повів дорогою мистецтва, натхнення, успіху, наставництва.

Віра Гаяць: «Усе добре — від Святого Духа»

Завжди привітна заступник директори Віра Гаяць пригадала, як у їхній сім'ї з'явився дорогий інструмент — піаніно, якого батьки купили для її старшої сестри. Вони дуже хотіли, щоб дівчинка навчилася грати. Але дитина цього його клавирів торкнулася тендітні пальчики Віри, яка з дитинства мріяла стати медиком. Старанна дитина не лише згодом успішно навчалась у школі, а й закінчила музичний учбовий заклад від Київського університету товариства по класу фортепіано. Потім вона сказала собі: «Якщо не вступлю до медичного інституту, піду в музичне училище». Так і сталося.

Нині Віра Гаяць дуже радіє такому повороту долі. Адже, за її словами, працює з найпрекраснішим, що є у цьому світі, — дітьми та музикою. «Я щаслива людина, бо живу справою, яку дійсно люблю. Щодня впродовж багатьох років. Зі мною впродовж багатьох років. Це краще за це? Я виростила двох чудових дітей. Тішуся, що мій син Юрій у 1997 році закінчив рідну для мене Острівську музичну школу, опісля чого працює в Одеському академічному симфонічному оркестрі під орудою Ерла Хоберта, — ділиться пані Віра. — Я ж після закінчення Терещівської промислової школи в 10 років працювала у хорівній школі «Зоринка». Згодом Степан Дмитрович Бородай запросив мене до ново-

створеної музичної школи. Це було у жовтні 1993 року. Усе починали, по суті, з нуля. Одними з перших працюють дотепер викладач класу баяна Юрій Хоєцький, класу фортепіано — Ірина Черняк та Світлана Дзюба».

Також у нашому закладі діють ансамблі гітаристів (керівник Ігор Вовчак), скрипалів (Людмила Гавриш), тріо «Калиновий цвіт» (Ліна Горбунова), зразковий ансамбль бандуристів «Дивоструни» (Лариса Атаманчук), маємо духовий

Знаю, що кожен учитель у загальноосвітній школі, і в музичній зокрема, має улюблених учнів, тому насмілилась запитати Віру Гаяць, яка веде в музичній школі клас фортепіано, чи є такі у неї. «Люблю усіх, — починає відповідь, — найбільше щастя, задоволення для вчителя, коли учень грає правильно, як того хоче викладач. Важко пояснити це словами. Можна лише відчувати. Особливо радіємо, коли випускники нашої школи продовжують навчання у мистецьких закладах, стають професійними співаками, музикантами, композиторами. З часу створення школи її девіз: дати відчуття кожній дитині, яка тут навчається, що вона — неповторна особистість. Тому, окрім індивідуальних занять, залучаємо учнів до колективного музичного ансамблю. У нас є хорівний колектив, у якому співають наймолодші, двоголосний (середній вік учасників) та концертний хор (триголосний спів). Останній веде Тетяна Цігорчук. Якій вперше цього року брав участь у Міжнародному фестивалі духовної музики «Я там, де є благословення».

оркестр, яким керує Юрій Бойко, а також інші співочі та інструментальні колективи.

Повертаючись до запитання про улюблених учнів, скажу, що є у нас такі діти, яких називаємо перлинами. Учениця Ірина Сисерко (фортепіано) з Віриною Лукою за сім років навчання у музичній школі встигла побувати на 14 престижних конкурсах, де завжди виборювала призиви місця. Ще одна талановита дівчинка — Марія Іванюк (фортепіано, вокал) — стала лауреатом Міжнародного пісенного конкурсу у місті Луцьк, конкурсу «Творчість юних» та відкритого Всеукраїнського фестивалю конкурсу української народної пісні «Соловейко». У нас багато інших — обдарованих та працюючих учнів, якими дуже пишаємось. Я — віруюча людина. Вважаю, що все добре — від Святого Духа. Вся творчість натхнення Господом. Кожна дитина має свою частку, даровану Небом. А ми, педагоги, розвиваємо це в кожному з наших учнів».

Галина ЮРКА — ТРР «Джерело»,
Фото автора
та Ярослава Старєправо.

Шкільний меридіан

«Прощай, Букваріку!»

Благословенна та ясна година,
Коли Буквар бере до рук дитина...
Минулого тижня у Почапинській ЗОШ І-ІІІ ст. під керівництвом класового вихователя Марії Євстахіївни Парневої та за допомогою Марії Євстахіївни Парневої та за допомогою Марії Євстахіївни Парневої та за допомогою Марії Євстахіївни Парневої відбулося свято прощання з Букварем.

Учні початкової школи з класним керівником 1 класу М. Є. Парневою.

На виховний захід завітали вчителі й учні початкової школи, батьки. Був тут і Букварик (Максим Безкоровайний). Запросили також Читанку (Софія

Головка), Математику (Ніна Бубенчик), Рідну мову (Софія Кріль) і Природознавство (Вікторія Гарасим).

Діти декламували вірші про Букваріку, співали пісні, відгадували загадки, побували на веселому уроці, де розповідали гуморески й смішні історії, грали в гру «Хто перший складе слово».

На свято до малечі завітала завідувача бібліотекою нашої школи — Тетяна Миронівна Думока, яка привітала дітей і запрошила їх до свого книжкового королівства. Вона подарувала дітям чарівні ключики від Країни знань, що слугуватимуть їм закладками у книжках.

На завершення свята учні склали клятву писати й рахувати, у альбомі малювати, твори писати, вірші вивчати!

— Ми щиро вдячні всім, хто завітав до нас на наш перший жнив. Сподіваємось, що зібрані зернятка знань проростуть рясним урожаєм у майбутньому, а тепло сьогоднішнього свята залишиться в серцях наших дітей назавжди, — сказала Марія Євстахіївна.

Свято закінчилося. Прощай, Букваріку, здрастуй, ще така незвідана і багата Країно знань!

Лілія КАЗЮРА, учениця 8-А класу.

ПОНЕДІЛОК 14 ТРАВНЯ

UA: ПЕРШИЙ

06.00, 16.00 М/с «Чорний Джек». 06.30, 07.00, 08.00, 09.00, 09.25, 13.00, 15.00, 21.00, 03.00 Новини... 10.10 Д/с «Шамварі: територія диких тварин».

ВІВТОРОК 15 ТРАВНЯ

UA: ПЕРШИЙ

06.00, 16.00 М/с «Чорний Джек». 06.30, 07.00, 08.00, 09.00, 09.25, 13.00, 15.00, 21.00, 03.00 Новини... 10.10 Д/с «Шамварі: територія диких тварин».

СЕРЕДА 16 ТРАВНЯ

UA: ПЕРШИЙ

06.00, 16.00 М/с «Чорний Джек». 06.30, 07.00, 08.00, 09.00, 09.25, 13.00, 15.00, 21.00, 03.00 Новини... 10.10 Д/с «Шамварі: територія диких тварин».

ЧЕТВЕР 17 ТРАВНЯ

UA: ПЕРШИЙ

06.00, 16.00 М/с «Чорний Джек». 06.30, 07.00, 08.00, 09.00, 09.25, 13.00, 15.00, 21.00, 03.00 Новини... 10.10 Д/с «Шамварі: територія диких тварин».

П'ЯТНИЦЯ 18 ТРАВНЯ

UA: ПЕРШИЙ

06.00, 15.20 «Христина. Кримське село». 06.30, 07.00, 08.00, 09.00, 09.25, 13.00, 15.00, 21.00, 03.00 Новини... 10.10 Д/с «Шамварі: територія диких тварин».

СУБОТА 19 ТРАВНЯ

UA: ПЕРШИЙ

06.00 М/с «Чорний Джек». 06.30, 07.05, 08.05, 09.05 Доброго ранку, Країно! 07.00, 08.00, 09.00, 21.00, 00.15 Новини... 10.10 Д/с «Шамварі: територія диких тварин».

НЕДІЛЯ 20 ТРАВНЯ

UA: ПЕРШИЙ

06.00 «Левко Лук'яненко. Іти за сумлінням». 06.30 День пам'яті жертв політичних репресій. Спецпланування... 10.10 Д/с «Шамварі: територія диких тварин».

1+1

06.30, 07.10, 08.10, 09.10 Сніданок з «1+1». 07.00, 07.45, 08.00, 09.00, 12.00, 16.45, 19.30, 00.15, 05.35 «ТСН».

1+1

06.30, 07.10, 08.10, 09.10 Сніданок з «1+1». 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 16.45, 19.30, 00.15, 05.35 «ТСН».

1+1

06.30, 07.10, 08.10, 09.10 Сніданок з «1+1». 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 16.45, 19.30, 00.15, 05.35 «ТСН».

1+1

06.30, 07.10, 08.10, 09.10 Сніданок з «1+1». 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 16.45, 19.30, 00.15, 05.35 «ТСН».

1+1

06.30, 07.10, 08.10, 09.10 Сніданок з «1+1». 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 16.45, 19.30, 00.15, 05.35 «ТСН».

ІНТЕР

06.00 М/ф. 06.10, 23.55 «Слідство вели...» з Л. Каневським». 07.00, 08.00, 09.00, 17.40 Новини.

ІНТЕР

06.15 «Слідство вели...» з Л. Каневським». 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 17.40 Новини.

ІНТЕР

05.55 М/ф. 06.15, 22.40 «Слідство вели...» з Л. Каневським». 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 17.40 Новини.

ІНТЕР

05.55 М/ф. 06.15, 22.40 «Слідство вели...» з Л. Каневським». 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 17.40 Новини.

ICTV

04.55 Т/с «Відділ 44». 05.45, 19.20 Надзвичайні новини з К. Стогнієм.

ICTV

04.15 Скарб нації. 04.25 Еврика! 04.30 Факти. 04.40 Т/с «Відділ 44».

ICTV

04.25 Студія Вашингтон. 04.30 Факти. 04.40 Т/с «Відділ 44».

ICTV

04.20 Скарб нації. 04.25 Студія Вашингтон. 04.30 Факти. 04.40 Т/с «Відділ 44».

СТБ

07.25 Все буде добре! 08.50 Х/ф «Поділля щастям своїм».

СТБ

06.30, 15.55 «Все буде добре!» 07.50 Х/ф «Суєта суєт».

СТБ

07.00, 15.55 «Все буде добре!» 08.30 Все буде смачно!

СТБ

06.55, 15.55 «Все буде добре!» 08.15 Все буде смачно!

НОВИЙ КАНАЛ

03.00, 02.30 Зона ночі. 04.55 Абзац. 06.45, 09.10 Kids` Time.

НОВИЙ КАНАЛ

03.00, 01.45 Зона ночі. 04.50 Абзац. 06.45, 08.00 Kids` Time.

НОВИЙ КАНАЛ

03.00, 01.55 Зона ночі. 05.05 Абзац. 06.55, 08.15 Kids` Time.

НОВИЙ КАНАЛ

03.00, 02.50 Зона ночі. 05.05 Абзац. 06.55, 08.15 Kids` Time.

ТЕТ

06.00 Байдиківка. 06.30 ТЕТ Мультиранок. 09.45 Х/ф «Про рибалку та його дружинку».

ТЕТ

06.00 Байдиківка. 06.30 ТЕТ Мультиранок. 09.45 Х/ф «Про рибалку та його дружинку».

ТЕТ

06.30 ТЕТ Мультиранок. 09.45 Х/ф «Рუსалонька».

ТЕТ

06.00 Байдиківка. 06.30 ТЕТ Мультиранок. 09.45 Х/ф «Диявол з трьома золотими волосинками».

УКРАЇНА

06.30, 07.10, 08.15 Ранок з Україною 07.00, 08.00, 09.00, 15.00, 19.00, 23.00 Сьогодні.

УКРАЇНА

06.30, 07.10, 08.15 Ранок з Україною 07.00, 08.00, 09.00, 15.00, 19.00, 23.00 Сьогодні.

УКРАЇНА

06.30, 07.10, 08.15 Ранок з Україною 07.00, 08.00, 09.00, 15.00, 19.00, 23.00 Сьогодні.

УКРАЇНА

06.30, 07.10, 08.15 Ранок з Україною 07.00, 08.00, 09.00, 15.00, 19.00, 23.00 Сьогодні.

УКРАЇНА

06.30, 07.10, 08.15 Ранок з Україною 07.00, 08.00, 09.00, 15.00, 19.00, 23.00 Сьогодні.

УКРАЇНА

06.30, 07.10, 08.15 Ранок з Україною 07.00, 08.00, 09.00, 15.00, 19.00, 23.00 Сьогодні.

УКРАЇНА

06.30, 07.10, 08.15 Ранок з Україною 07.00, 08.00, 09.00, 15.00, 19.00, 23.00 Сьогодні.

УКРАЇНА

06.30, 07.10, 08.15 Ранок з Україною 07.00, 08.00, 09.00, 15.00, 19.00, 23.00 Сьогодні.

**РЕКЛАМА
ОГОЛОШЕННЯ**

НЕРУХОМІСТЬ

Продам

1 кім. Східний, 1/5ц, 24м, звичайний стан
0686921537
1 кім. Східний, 2/10, 40м, сира, будинок
зданий 0686921537
2 кім. вул. Злуки 2/11, 63,6 м, без посе-
редників 0967554493, 09600865934
2 кім. Дружба, 4/5, п/6, 46м, косм рем.,
тернока, 21500 096 6774724

Коліно продам 3-кімнату квартиру,
с/мт.В.Березовиця, Кемпінг, 61 м. кв.,
5п./5 пов. буд., 0673501611
3к. Сонячний, 3/9ц, 82м, сира, буд.
зданий, 47000 0966774724
3к. Східний, 2/5, п/6, 60м, кім. окр.
хороший стан, 25000 0966774724
3 кім. Сонячний, 8/10ц, 84 м, сира
0686921537
3к. Новий Світ, 57м, 2пов, і/о, е/р, меблі,
техніка +(гараж-5000) біля будинку,
33000 0966774724

**Продається земельна ділянка під за-
будову біля м. Тернополя (10 км).** Ціна
договірна. 0972294358, 0988046342
Продаються земельні ділянки, 0,15 га і
0,16 га 0974376286, 0964139726
Будинок, с. Малий Ходачків, 350м, 3пов.,
гараж, стяжка, штукатурка, м/п вікна,
двері, і/о, 40сот, 40000 0966774724
**Будинок з надвірними спорудами
в с. Кобзарівка Зборівського р-ну
(35 км від Тернополя), город 0,25 га
0984277309**

Будинок дача с. Петриків, 2 пов., 63 м,
6 сот 0686921537
Земельна ділянка, с. Біла, 6 сот, комуні-
кації, 8000 0966774724
Будинок Кутківці, 250м, 8сот, комуні-
кації, розводка, і/о, мп/вікна, двері, 80000
0966774724
**Житловий будинок в с/мт Микулинці, є
гараж і господарські будівлі, загальна
площа присадибної ділянки 9,9 сот.
0962363513**

Будинок с. Петриків, 450 м, 2 пов. +
ділянка 14 сот 0686921537
**Терміново продам земельну ділянку в
с. Охримівці, 0,45 га 0673501611**

Оренда

Винайму квартиру для порядних
людей розглянемо усі пропозиції
0423436,0964736766
**Здам в оренду дві кімнати під офіс по
20м кв. по вул.15 Квітня 0677005502**
Здам в оренду 3к. на Бамі 5/9, ц/б, інди-
видуальне опалення,євроремонт,сучасні
меблі,техніка 0964736766
2 кім. Східний, і/о, новобудова, є меблі
та побутова техніка 0686921537
3 кім. Дружба, новобудова, меблі та
побутова техніка, і/о, можливо для іно-
земців 0686921537
3 кім. Центр, і/о, ремонт, меблі, техніка
0686921537

Куплю

Будинок біля Тернополя, ділянку, дачу
розглянемо усі пропозиції 0423436,
0964736766; 0662929348

**Дорого
землю, городи від 1 га.
Допомагаємо
в оформленні
документів на землю:
спадщина, сертифікати.**

0 (068) 862-24-29

Квартиру сиру у новобудові або
обжиту, різні варіанти 0423436,
0964736766
Куплю 1кім. квартиру, малосімейку,
кімнату в гуртожитку, хрущовку, чешку,
новобудову, різні варіанти 0423436,
0964736766

ТЕХНІКА

**Ремонт автомобілів, ходова,
рихтовка на стенді, заміна скла,
поклейка тріщин
0503776023, 0966021987**

**Автозапчастини
до бусів**

**Мерседес «Спринтер», «Віто»
Фольксваген «Транспортер»**

Фіат, Рено,
Пежо
та легкових
автомобілів

м. Тернопіль, вул. Крушельницької, 17
Тел.: 22-03-73, (097)130-51-92

Koyo. TIMKEN NTN. SNR.
Where You Turn

ПІДШИПНИКИ

Для промислової
та сільськогосподарської техніки
Для легкових та вантажних
автомобілів

ПАСИ КЛИНОВІ
Для импортних комбайнів
САЛЬНИКИ

м. Тернопіль. Тел. (067) 354-70-97
www.bearings.te.ua

**Продаєть. Мототрактор до Москво-412
та причіп до трактора. м.Тернопіль.
0961926139 (Павло)**

Трактори, мототрактори, мотоблоки, дви-
гуни різних потужностей, обладнання до
них. Гарантія, з/ч, безкоштовна доставка.
**Знайдете дешевше — віддамо ще деш-
ше 0985989484, 493000, 0982591958,
0666653606, www.tractor_c.com.ua**
СТО «Спектр» вул. 15 квітня, 44а: ре-
монт двигунів, коробок передач, ходової
частини, охолоджувальної та паливної
систем, комп'ютерна діагностика авто-
мобілів, чистка форсунок, рихтувальні
і зварювальні роботи 0677005502,
510097
ГБО на авто для всіх типів бензино-
вих двигунів 0428220, 0673517555,
0673510352, www.gaz.te.ua

БУДІВНИЦТВО, РЕМОНТ

Дошка на підлогу, обрізна, вагонка соснова
0679534307
Газоблоки «Аерок», якісні, сертифі-
ковані, клеї для кладки та оздоблення
блоків, матеріали для утеплення фасадів,
0978085572

ОПАЛЮВАЛЬНА ТЕХНІКА

- котли твердопаливні,
- електричні, газові
- конвектори, газові колонки
- газові лічильники та плити
- електричні обігрівачі
- бойлери та ін.

м. Тернопіль (ринок «Західний»),
вул. Об'їзна, 12/55
(0352)53-86-36,
(098)1277011, (050)8673324

Електричні водонагрівачі, продаж,
встановлення, технічне обслуговування,
0404100, 0673533170
Сходи дубові, металеві, ковані від
виробника 0400335, 0673829242
Труби азбестоцементні, залізобетонні,
0424380, 0979798631
Опалювальна техніка, монтаж 0522317
Алмазные сверління, буріння отворів
під вентиляції та твердопаливних котли,
0960451604
Кондиціонери провідних фірм світу,
0257478, 427237

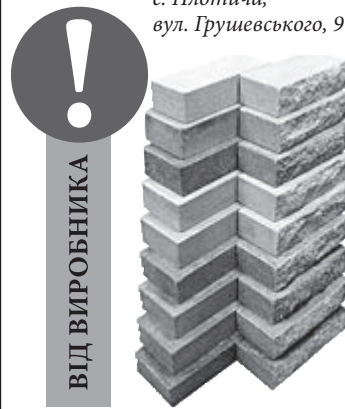
ВСЕ ДЛЯ ДОМУ

Очищувачі питної води (фільтри), картри-
джі. Гурт, роздріб. Подарункові набори
0432676, 0673491313
Вікна, двері, ворота, ролети. Ціни виробни-
ка. www.alp-vikno.te.ua 0524239, 526999,
0676755984
Ковані ворота, огорожі, перила.
0971322950, www.fk.te.ua

ЦЕГЛА

**ОБЛИЦЮВАЛЬНА
ДЕКОРАТИВНА**

(067) 352-51-54
с. Плотича,
вул. Грушевського, 9

ВІД ВИРОБНИКА

www.cegla-plotycha.com.ua

Меблі

Шафи-купе, безкоштовний замір,
0434714, 0674878484, 0958752424
Виготовлення шаф-купе 0429969,
0685233332
Виготовлення меблів, продаж мебле-
вої фурнітури 0433993, 0674019806,
0631286858
Стільці, парти, 0269692, 0679363100

Індивідуальні та фабричні меблі,
безкоштовна доставка по Західній
Україні, 0987939176

Шкіряні меблі для дому та офісу,
0297188, 0508597119

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

Продам

Приймаємо замовлення на саджанці та
живці високопродуктивної чорної смороди-
ни. Під час посадок надаємо консультації
0973944257

Пшеницю, насіння детермінантної
гречки сорту «Ювілейна 100» 1-ої
репродукції, кормовий буряк білий
напівцукровий. 0973171523, 068
6067067.

Продам козочку 3-місячну та молоко кози
не, щоденно. 0972909087, 295111
Продам насіння королівського бобу
0677461867
Кормовий буряк 2 т та в тюках вигомішан-
ку. Ціна договірна 0673885946

Куплю

Купуємо худобу, телят, коней 0498844,
0507404945, 0676726156
Закуповуємо ВРХ, коней, свиней, телят
0977270253

Тварини

Віддам у добрі руки цуценят 0982266977
Віддам у добрі руки кішку 0257861 (п.
Тамара)

ПОСЛУГИ

Ремонтимі

Чистка килимів та м'яких меблів
0966703044
Ремонт пральних машин, іншої техніки,
0970083248

- Чистка текстилю
- Прасування
- Чистка та фарбування шкіри
- Чистка весільних платів
- Замша
- Чистка ковдр
- Чистка хутра
- Аквашітка пуховиків
- Чистка пір'я
- Бістичка
- Реставрація подушок,
ковдр із заміною напівника
- Перешиття перин та подушок

43-62-05

Італійська хімічстка "Фрателлі"
Тернопіль, Об'їзна, 12/5
(ринок "Західний", 2 ряд)

Медицині

Лікування на бджоложних вуликах, пилок,
мед. 0685392533, 0972076523

Фінансові

Кредити 0972227777, 528822,
www.terna.ua

Юридичні

Консультації щодо вирішення юридичних
проблем в інших країнах 0672549506,
0950378089

РІЗНЕ

Бажаєш припинити Пити? Анонімні алко-
голіки 0683663538

Шукаю людей, які вилікувалися від між-
хребцевих гриж, або володіють інформа-
цією щодо відповідного лікування
0986463722 (Сергієй).

Реклама і оголошення в нашій газеті

528830, 097 7947546

Ціни дійсні з 8.11.2017р.

Мінімальне оголо-
шення — 2 рядки,
до 70 символів **5 грн**
або купон

Кожен
додатковий рядок **+2 грн**

Виділення
напівжурним
шрифтом **+5 грн**

Оголошення в рамці
— 3 рядки,
до 100 символів **20 грн**

Оголошення в рамці
— 5 рядків,
до 150 символів **30 грн**

На темному фоні **+10 грн**

1 позиція у бізнесовому
довіднику (2 рядки) **35 грн**

Кожен
додатковий рядок **+5 грн**

Будинок-дача біля Тернополя, 2 пов.,
жилий, 0,06 га, 28500. 0968509583
Мотоблоки нові (потужності від 4 до
15 к. с.), трактори (від 12 к. с.), мото-
трактори, двигуни різних потужностей,
навісне обладнання. Гарантія, з/ч,
безкоштовна доставка. 0985989484,
493000, www.tractor_c.com.ua
Пшеницю, ячмінь насіннєвий першої ре-
продукції. 0973171523, 0974400604,
0686067067

Комп'ютерна діагностика авто-
мобілів, усунення помилок, чистка
форсунок. 0974351918

Лікування на бджоложних вуликах,
бджолоужалення, інгаляція, пилок,
перга, прополіс, мед, воскова міль,
мертві бджоли.
с. Чернелів-Руський. 0679455186

КЛАСИЧНІ МЕБЛІ ВІД ВИРОБНИКА
вул. С. Бандери, 47 (м-н «Київ») **0673542064**

Діє система знижок, залежно від площі та кількості виходів

Блочна реклама:
1 см² на 1 сторінці **8 грн**
1 см² на кольорових
сторінках **6 грн**
1 см² на чорнобілих
сторінках **3 грн**

**Оцінка
майна**

**майнових прав
та бізнесу
експертна грошова
оцінка землі**

067 783 73 59

Мінімальний блок
49х49 мм (24 см²)
на чорнобілій сторінці **72 грн**

0673542064

Купон безкоштовного оголошення

Рубрики: Куплю Продам Послуги Вважати не дійсним

Текст оголошення + телефон

Щоб ваше оголошення було надруковане в черговому номері "Подільського слова", треба заповнити купон і надіслати або принести в редакцію в СЕРЕДУ до 12 год. Наша адреса: 46002, м. Тернопіль, вул. Бродівська, 17.

НАСІННЯ

багаторічних трав, коношини, люцерни,
буркуну, кукурудзи, кормових бур'яків,
сидеральних та медоносних культур
Послуги з очищення насіння

СУМІШІ

трав'яні для пасовищ
та сінокосів,
газонні усіх видів
Низькі ціни!
Знижки для гуртових
покупців!

ПП «Тернопільнасіння». с. Іваків Долішній, вул. Бригадна, 2/6
тел. (0352) 29-61-96, 29-61-41, 067 909-01-90, 067 742-19-34,
097 299-39-99, 050 377-24-84. e-mail: nasin76@ukr.net

Вітаємо!

Найширші вітання з нагоди дня народження надсилаємо депутату Тернопільської районної ради **Ігорю Ярославовичу ХОМКУ**.

*Нехай для Вас вітає білий цвіт,
Життям стають найкращі ваші мрії,
І доля посилає многая літ,
Здоров'я, щастя, радості, надії.*

Педагогічний колектив Скоморохівської ЗОШ І-ІІ ступенів, учні та батьки вітають з днем народження директори школи **Лесю Євгенівну БОНДЗЮХ**.

*Бажаємо квітів та мирного неба,
Грошей та здоров'я ще більше, ніж треба.
Хай доля Вам щастя багату дає,
Зозуля стов років життя накує.
Достатку — у будні, в свята —
подарунків,
Гарних подій, доброти, поцілунків!*

Колектив Ігровицької сільської ради, члени виконавчого комітету та депутатський корпус вітають з днем народження сільського голову **Галину Богданівну ГОЛИК**.

*Нехай волошками цвітуть літа прекрасні,
Нехай здійсняться тисячі бажань,
Щоб доля дарувала тільки щастя,
Ні краплі бід, ні жалу, ні страждань.
Життя хай квітне, мов вишневий сад,
І кожен день усімнісно радіє,
А доля подарує зорепад
Здоров'я, миру, успіхів й надії.*

Колектив Підгороднянської сільської ради, члени виконавчого комітету та депутатський корпус щиро вітають з днем народження сільського голову **Сергія Володимировича ЧАПРАКА**.

*Нехай завжди Вам всміхається доля,
Несуть тільки радість з собою роки,
Хай щастя й здоров'я не зрадять ніколи,
Хай збуваються мрії, бажання й думки.
Хай ладиться скрізь: на роботі, в родині,
Щоб радісний настрій у серці не згас,
Все світле і гарне, що треба людини,
Нехай неодмінно приходять до Вас!*

Колектив Тернопільської районної ради вітає з днем народження двірника **Володимира Федоровича МАЛІНОВА**.

*Хай доля Вам шле добро і щастя,
Міцне здоров'я, море благ земних,
А щедрі дні, довго стеляться до ніг,
Нехай ще довго стеляться до ніг.*

Колектив Територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Тернопільського району щиро вітає з народженням синочка та з днем народження фахівця соціальної роботи **Наталію Іванівну ШМІД**.

*Незабутні вражень, щасливих подій,
Здійснення задумів, втілення мрій!
Хай прекрасним цвітом шлях життя рясніє,
Здійснюються завжди заповітні мрії.
Хай палють в серці почуття високі,
А доля дарує повні щастям роки.*

Колектив Великолибочецької сільської ради, члени виконавчого комітету та депутатський корпус щиро вітають з днем народження члена виконавчого комітету, завідувачу дитсадком **Наталію Володимирівну НАСИПАНУ**.

*Бажаємо миру і світлої долі,
Запалу, енергії, сили доволі.
Творчого вогнику, віри й наснаги,
Щедрості серця, людської поваги.
На довгих стежках вашої ниви
Будьте завжди Ви здорові й щасливі!*

Колектив Територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Тернопільського району щиро вітає з днем народження соціальних робітників: с. Мироліубівка **Світлану Іванівну БАСТЮК**, с. Біла **Анну Ярославівну ГУТУ** та с. В. Глибочок **Світлану Ігорівну БЕЛІНСЬКУ**.

*Прийміть найкращі наші побажання,
Яскравих квітів незабутніх цвіт,
Нехай це добре, щире привітання
Звучить для вас ще сотню літ.
Хай над вами небо буде завжди чистим,
Радісно — на серці, повно-на столі.
Щоб були завжди ви дужі та здорові,
А душею й серцем вічно молоді!*

Іменинники Тернопільського районного територіального медичного об'єднання — лаборант в САІ, молодша медична сестра (санітарка) **Оксана Ярославівна ПАРИЗ**, лікар стоматолог-ортопед **Ігор Ігорович РЕПАТІВСЬКИЙ**, сестра медична загальної практики — сімейної медицини **Зоряна Володимирівна КАЧУНЬ**, реєстратор медичний **Віра Ярославівна ГЛАДИШ**, оператор комп'ютерного набору **Зоряна Богданівна ГОЛОТА**, молодша медична сестра (санітарка) **Лариса Степанівна ЛАДИКА**, молодша медична сестра (санітарка) **Оксана Степанівна ДРАБОВСЬКА**, лікар загальної практики — сімейної медицини **Наталія Олександрівна МЕЛЕХ**, лікар-невропатолог **Тарас Едуардович ГАБІК**, лікар-акушер-гінеколог дитячого і підліткового віку **Ірина Миколаївна РОЗУМ**, сестра медична на стаціонару **Наталія Михайлівна ПРАВОРСЬКА**, молодша медична сестра (санітарка палатна) **Оксана Ярославівна КЛЮС**, біолог **Наталія Володимирівна ОЛЕКСІЄНКО**, молодша медична сестра (санітарка) **Галина Андріївна ГУМЕНЮК**, діловод **Оксана Ігорівна СЕРВІНА**, біолог **Оксана Володимирівна СМАЛ**, лікар приймальної палати (відділення) **Людмила Володимирівна СИСАК**.

*Хай постійний Вас, радість і достаток
Сиплять до вас, немов вишневі цвітки,
Хай життєвий досвід творить з буднів
свята,
Господь дарує довгих-довгих літ!*

Педагогічний колектив Соборненської ЗОШ І-ІІ ст. ім. В. Гарматія вітає з днем народження вчителю зарубіжної літератури **Катерину Антонівну ТЛУМАЦЬКУ**, вчителя образотворчого мистецтва **Андрія Степановича ГОЧА**, вчителя ХІМІЇ та біології **Ірину Богданівну ПЕТРІВ**, вчителя початкових класів **Ганну Броніславівну ОЖГУ**.

*В святковий день прийміть вітання
Та найщиріші побажання:
Здоров'я, щастя та добра,
Наснаги, успіхів, тепла.
І повсякденно, повсякчас
Хай буде все у вас гаразд!*

Колектив комунального закладу Романівської ЗОШ І ст. щиро вітає з днем народження голову сільської ради с. Романівка **Галину Ярославівну ПЕТРИЧЕНКО**.

*Хай будуть з Вами здоров'я та сила,
Хай доля буде ласкава і щира!
Щоб ніколи не знала Ви втоми!
Хай мир і злагода будуть у домі,
Хай Господь дарує надію й тепло
На довгі літа, на щастя й добро!*

Актуально

Мін'юст повернув дітям понад мільярд гривень боргів із аліментів

З початку року державні виконавці Міністерства юстиції забезпечили виплату 1,1 млрд грн боргів із аліментів. Про це під час засідання оперативного штабу повідомив міністр юстиції Павло Петренко.

«Досягнути такого результату нам допомогло прийняття закону #ЧужихДітейНеБуває, який забезпечив виконавців дієвими засобами впливу на батьків, котрі не хотіли добровільно утримувати своїх нащадків. 118 тисяч неплатників позбавили права виїжджати за межі України. Понад 119 тисяч боржників обмежено у праві користуватися автотранспортом і об'єктами життєвого призначення», — додав міністр.

За його словами, державні виконавці активно використовують новий засіб примусу — суспільно-корисні роботи. Наразі співробітники органів ДВС склали майже 14 тисяч відповідних протоколів.

«Окрім цього, 8,7 тисяч боржників оголошено у розшук», — додав міністр.

Він зауважив, що після початку дії закону обсяг повернень із заборгованості зріс по всій країні. Рекордсменом стала прифронтна Луганщина, де збори зросли в 11 разів. Окрім Луганської області, серед лідерів — Вінницька, Сумщина, Львівщина та Івано-Франківщина.

Однак є регіони, де результати значно гірші, ніж загалом по Україні.

«Ми сформуємо контрольні групи, які поїдуть у проблемні регіони для перевірки ефективності роботи органів виконавчої служби в місцях. Маємо виявити слабкі місця і виправити ситуацію. Будемо приймати жорсткі кадрові рішення щодо тих, хто не може впоратися з роботою», — заявив Павло Петренко.

Він поінформував учасників про підготовлений Міністерством юстиції за участю народних депутатів Ірини Луценко, Андрія Іванчука другий жорсткіший засоби стимулювання батьків до сплати аліментів.

«Ми робимо ставку на економічні санкції. Не платити аліменти має бути не вигідно. У разі заборгованості протягом року і більше на суму боргу нараховується пеня у сумі 20%. Якщо понад 2 роки — переплата сягне 30%. А тим, хто не платить 3 роки й більше, доведеться заплатити

додаткові 50% від суми боргу», — заявив очільник Мін'юсту.

Також серед новацій — необхідність для претендентів на керівні державні посади надавати довідку про відсутність боргу, а також можливість звільнення з держслужби неплатників, які забули про своїх дітей більше, ніж на 12 місяців.

«Це нововведення примусить неплатників, які роками ховалися за депутатськими значками чи посвідченнями держорганів, виплатити заборговане», — заявив П.Петренко.

Передбачено і збільшення мінімальної суми боржників, притягнення до кримінальної відповідальності осіб, які ухиляються від виконання суспільно-корисних робіт, звільнення дітей від обов'язку утримувати непрацездатних «горе»-батька або матері у випадку несплати останніми аліментів за період понад 3 роки та низку інших новацій.

«Даю доручення усім представникам органів виконавчої служби у регіонах провести повну інвентаризацію неплатників та їхніх боргів. Адже новий пакет законодавчих ініціатив запроваджує ще жорсткіші заходи до боржників. Ми маємо бути готовими до використання нових санкцій одразу після набуття відповідним законодавством чинності», — зазначив Павло Петренко.

Оголошення

Петриківська сільська рада має намір провести громадські слухання містобудівної документації на виконання рішення Петриківської сільської ради №1089 від 19. 04. 2018 р. «Детальний план території земельної ділянки **Гринька Н.І.** для будівництва групи спарених індивідуальних житлових будинків садибного типу у селі Петриків Тернопільського району Тернопільської області, кад. номер 612586700:02:001:1625».

Громадські слухання відбудуться 11. 06. 2018 р. о 16.00 у приміщенні сільської ради села Петриків до адреси: с. Петриків, вул. Шептицького, 118А.

Про конкурсний відбір експертів для визначення експертної грошової оцінки земельних ділянок 21.05.2018 року о 10 год. у приміщенні Тернопільської районної державної адміністрації за адресою: м. Тернопіль, вул. Малий зал, буде проведено конкурсний відбір експертів для визначення експертної грошової оцінки:

— земельної ділянки загальною площею 0,6223 га для обслуговування будівлі насосної станції та інших будівель за межами населеного пункту с. Шляхтинці;

— земельної ділянки загальною площею 0,19 га для обслуговування викуплених приміщень та споруд АЗС за межами населеного пункту на території Чистилівської сільської ради.

Експертам, які бажають взяти участь в оголошеному конкурсі, необхідно подати до Тернопільської районної державної адміністрації у термін до 17.05.2018 року наступні документи:

— заяву;
— копії завірених належним чином установчих документів учасника конкурсу;
— копії завірених належним чином документів, що підтверджують кваліфікацію працівників, які залучаються до виконання оцінки;

— копію, завірених належним чином кваліфікаційного свідоцтва оцінювача, виданого у встановленому законом порядку;

— матеріали, в яких відображається досвід проведення незалежної оцінки земельних ділянок;

— пропозиції учасника конкурсу щодо вартості виконання робіт відповідно до калькуляції витрат, пов'язаних із виконанням робіт, а також строк виконання робіт з експертної оцінки земельної ділянки (подають у запечатаному конверті).

Учасники подають пакети документів по кожному лоту окремо.

Контактні тел.: (0352) 43-60-64; 43-59-30.

04.05.2018 року у приміщенні Тернопільської районної державної адміністрації відбулося засідання Комісії з визначення на конкурентних засадах суб'єктів оціночної діяльності на проведення експертної грошової оцінки земельних ділянок негосподарського призначення.

Для оцінки земельних ділянок негосподарського призначення. За результатами засідання Комісії визначили таким, що не відбувся та було прийнято рішення про проведення повторного конкурсу.

Співчуття

Колектив НВК «Домаморицька ЗОШ І-ІІ ст. - ДНЗ» висловлює найщиріші співчуття вчителю історії та правознавства **Надії Семенівні Табас** з приводу важкої та непоправної втрати — смерті її сина **Володимира**. У скорботі низько схилиємо голови, молимося за упокій його душі. Віримо, що Всемилостивий Господь прийме його світлу та щирю душу в Царство Небесне. Вічна і світла йому пам'ять.

Оголошення

Великобірківська селищна рада оголошує конкурс на визначення виконавця інженерно-геодезичних робіт зі створення топографічної основи масштабу 1:2000 з метою розробки генерального плану смт Великі Бірки.

За детальною інформацією звертатися за тел. 49-23-60 та на офіційний веб-сайт Великобірківської селищної ради за посиланням: <http://v-birky.rada.org.ua/ogoloshennya-15-26-00-21-12-2016/>.

Невгадана історія

Нелюбий

Светка з дитинства знала, що вийде заміж за Вітьку Поліщука. Так хотіли батьки, бо були друзями ще зі школи. Вітька був старшим на два роки. Светка спершу це сприймала за жарт, але що старшою ставала, то все більше розуміла: дорослі говорять про їхнє одруження всерйоз.

Дівчина ще у школі вчилася, а мати їй усе примовляла: «От отримаєш атестат, весілля зіграємо. Вітька — хлопець надійний, має і мізки, і руки, сім'ю зможе прогодувати. А ти підійди, маєш Федорики на пошту працювати. Їй давно на пенсію час». Светку від таких материних планів аж трусало. У неї були свої мрії, вона хотіла у місто їхати, в інституті вчитися. Ні, проти Вітьки дівчина нічого не мала: хлопець толковий, заочно вчився у технікумі, підробляв на будівництві, ще й узявся батьківську хату розширити. Але ж їй так хотілося!

Та все вирішилося само собою. Вітьці прийшла повістка в армію. Він не захотів відкупуватись і на півтора року одягнув солдатську форму. Проводжали його всім селом. Поруч, як наречену, посадили Светку. Вечірка підходила до завершення, коли Вітька раптом торкнувся її руки і, заглянувши у вічі, запропонував відійти. Він відвів дівчину подалі від уже неабияк захмелілих гостей.

— Скажи чесно, ти мене дочекаєшся? Будеш писати?

Дівчина на те нічого не відповіла. А Вітька сприйняв це за знак згоди. На radoцях почав її зацілювати, а далі горілка зробила своє: нелюбий хлопець став її першим чоловіком.

Спочатку Светка відповідала на Вітьчині листи. А як закінчила школу, таємно від батьків подала документи в інститут і поїхала складати вступні іспити. Вона їх провалила, але у село повертатися не захотіла. Під час вступу познайомилася з міським хлопцем. Олег закінчував п'ятий курс і був типовим хлопцем. Вона, не задумуючися, погедася «поживим у хлопця. У своїх не радуючися, погедася матір'ю його дітей... Закохана була од вуха!

Проте через півтора місяця Олег за вечерею промовив: — Ти класна мала, але через тиждень предки з-за кордону повертаються. Сама розумієш, тебе тут не має бути. А якщо з'їдеш завтра, то взагалі будеш розумницею...

Светка тільки зуби зціпила і все думала, як би не заплакати. Істерика не встигнувала, зібрала як йти напроситися на тиждень-другий до подружки, поки не знайде роботу і житло. А тут брат повідомив — з армії прийшов Вітька, про неї допитувався. І вирішила Светка повернутися в село: не вийде нічого з Вітькою, то хоч удома відіспиться, поїсть...

«Тільки перед від'їздом треба до лікаря сходити, а то щось дуже погано останнім часом почуваюся. Хай таблеток якихось випише», — подумала. Лікар у поліклініці ошелявся:

— Та ви, сонечко, вагітна! Вісім тижнів.

Земля пішла з-під ніг: аборт робити небезпечно, повертатися до батьків з пузом — соромно. А куди діватися?

Як тільки Вітька дізнався про Светчин приїзд, відразу ж прибіг і запросив її до себе. Дівчина погодилася і залишилася на ніч. А через місяць весілля зіграли. Вітька дуже зрадів, коли дізнався, що животик у його молоді дружини росте надто швидко. Перед пологами Светка наплела чоловікові, що їй треба на збереження лягти. Мовляв, сьомий місяць, лікарі дуже радять цей час провести під наглядом. Родити Светка поїхала у місто: там легше грошей дати за те, щоб написали, що дитинка з'явилася на світ недоношеною.

Сергіюко ріс гарним з'явленим, Светка на нього надихатися не могла. Єдине, що турбувало, так це ніби якась байдужість Вітьки до дитини. А в того, по правді, часу майже не було: розривався між двома роботами, ще й фермерством зайнявся. Хату нову будував, машину у кредит

узяв. Переступить поріг за північ, чмокне Сергіюка в щічку і Светку в губи та й спати.

А Светка тому і рада: їй було брудно кохатися з Вітькою, все не могла забути свого Олега. Прити ж від чоловіка, не важувалася: не знала, за які гроші житиме, як дитину на ноги ставитиме.

Роки збігали швидко. Сергіюко вже й у школу пішов. Вітька не раз натякав, що час би уже і другу дитинку бавити, мовляв, донечку хоче, та Светка тільки плечима знизувала.

Одного разу син катався на велосипеді з селом біля залізничної станції. Впав на залізяку, яка простромила його тільце. Поки люди викликали «швидку», Светка кричала як навіжена, Вітька примчав з роботи зі швидкістю світла і з чоловіками став діставати Сергіюка з ями. Машина «швидкої» не могла під'їхати до кар'єру, і Вітька ніс малога на руках. По них стікала кров, а з очей в обох котилися сльози.

В лікарні Вітьку зі Светкою відразу направили здавати кров. Ось тут Светчин обман і розкрився.

Лікар запросив батьків у кабінет і запитав:

— Чому ви не сказали, що дитина усиновлена? Стан критичний, у нього дуже рідкісна група крові, з у нас такої немає, якщо протягом найближчих годин не зробіти переливання, то може статися непоправне...

Вітька сидів з опущеною головою, а Светка з відчаю випалила: «Я мати, а батько у нього інший, пробач...» Вітька спочатку почервонів, потім зблід і вийшов, грюкнувши дверима. У Светки все поплывало: син безміра, чоловік її криваво. Сіла в коридорі й почала від безсилля ридати. Аж раптом почула:

— Ти знаєш, де живе батько Сергіюка? Дурепу, чого ти мовчиш? Ти розумієш, що наш син може померти?! Мій син вмирає! Не мовчи, ти чуєш мене?!

Олега вони знайшли. Він відразу погодився здати кров, але попросив, щоб про це ніхто не знав: був щасливо одружений і мав доньку-близнючок.

Сергіюка врятували. Відтоді Светка зовсім іншими очима почала дивитися на свого чоловіка. А через рік у них народилася донечка.

Марта ДИМИДІВСЬКА.

Господині в записничок

І соковите, і рум'яне

Здається, що посмажити м'ясо і рибу — дуже просто. Досить лише розігріти олію на сковорідці і покласти туди шматочки. Але, насправді, цей процес потребує певних знань.

Вивчивши кілька правил і застосувавши їх на практиці, ви зможете приготувати ніжні і соковиті страви з рум'яною скоринкою. Сусідки будуть заздрити вашим кулінарним навичкам і просити навчити їх такої ж майстерності!

1. Смажити м'ясо і рибу потрібно кильце на рафінованій олії. Її кильце має бути приблизно 8% від маси продукту. Сковорідку вибирайте з товстим дном.

2. Щоб м'ясо добре просмажилось, його треба просушити паперовими серветками або рушниками. Справа в тому, що зайва волога утворює пару, яка уповільнює процес просмаження і зарум'янювання.

3. М'ясо слід готувати безпосередньо перед подачею на стіл. Солити його перед обсмажуванням не варто, оскільки це призводить до втрати соку. Краще посипати олією за кілька хвилин до закінчення смаження. Тоді вийде хрустка скоринка. А ось для того, щоб отримати рум'яну — м'ясо необхідно посипати цукром пудрою.

4. Щоб скоринка з панірувальних сухарів була золотистою, спочатку обкачайте м'ясо або рибу у збитому яйці, а потім в сухарях.

5. Не можна частити реверста м'яса, коли ви його смажите.

6. Щоб розм'якшити переверста старих тварин, залийте його або натріть гірчицею. Для кращого результату можна відбити шматки кухонним молотком і полити лимонним соком.

7. М'ясо і котлети потрібно класти тільки на добре розігріту сковорідку. Бризніть в олію кілька крапель води: якщо вони зашкварчать і відразу випаруються, починайте смажити.

8. Щоб під час смаження риби уникнути неприємного запаху, покладіть на сковорідку куджаль сирової картоплинки.

9. Обсмажуючи невеликі шматочки м'яса, не накривайте сковорідку кришкою і не наливайте багато олії.

10. Щоб м'ясо було смачнішим, потримайте його перед смаженням кілька хвилин в окропі.

11. Аби цибуля для м'яса мала апетитний золотисто-жовтий колір, обкачайте її в борошні.

Візьміть на озброєння ці поради і користуйтеся ними на здоров'я. Тоді в кулінарному поєдинку з м'ясом і рибою перемога завжди буде на вашому боці!

Зелена аптека

Кульбаба — еліксир життя

Травень — найкраща пора, щоб зварити корисний десерт — варення із кульбаби. Такі ласощі не лише прикрасять будь-яке чаювання, а й завдяки лікувальним властивостям зміцнять імунітет.

Варення з кульбаби можна приготувати різними способами, але варто пам'ятати, що збирати цвіт треба приблизно з дев'ятої до одинадцятої години дня, у сонячну погоду, коли квіти повністю розкриті.

Кульбаба — дуже корисна рослина. Вона містить половину хімічних елементів таблиці Менделєєва: натрій, калій, марганець, магній, алюміній, залізо, мідь, кальцій, а також вітаміни А, F і групи В. Здавна за кульбабою закріпився статус «еліксиру життя», що має **болезаспокійливу, жовчогінну, сечогінну, потогінну, протизапальну і тонізуючу дію. Кульбаба багата на антиоксиданти, що оберігають від діабету і раку. Сонячна квітка попереджає ожиріння, цироз, руйнує камені в жовчному міхурі і чистить протоки, лікує печінку, гастрит, авітаміноз, покращує апетит і травлення. Мед із кульбаби корисний при артриті, остеохондрозі та інших захворюваннях, спричинених солями.**

Астматикам досить кілька ложок варення, щоб запобігти нападам задухи. Медонос розширює судини, що полегшує дихання і циркуляцію крові. Ця особливість допомагає уникнути ішемічного та коронарного інсультів.

Варення з кульбаби класичне

Потрібно: 200 квіткових кошків кульбаби, 1 лимон, 10 листків із вишні, 0,5 л окропу, 750 г цукру.

Приготування. Квіткові промийте, помістіть в емальований посуд, додати один розтертий лимон і 10 листочків вишні. Вони нададуть варенню окропом, накривте кришкою та варити на повільному вогні 10 хвилин. Після цього дати відстоятися добу, процідити. До гарячого цукру додати 750 грамів відвару і варити ще півгодини.

Бурштинове варення

Потрібно: 360-400 квіток кульбаби, 2 скл. води, 7 скл. цукру.

Приготування. Квітки залити двома склянками холодною водою і кип'ятити протягом двох хвилин. На

друшляк покласти шматок чистої марлі, відкинути на неї кульбабу і відтиснути. У воду всипати цукор, і кип'ятити 7 хвилин. Варення готове. Розлити його в чисті скляні банки, закрити кришкою.

Варення з кульбаби

Потрібно: квітки кульбаби, 1-2 лимони, 1-1,5 кг цукру.

Приготування. Квітки кульбаби вимочити у холодній воді протягом доби, відтиснути, залити 0,5 л води і кип'ятити п'ятнадцять хвилин. За тринадцять до кінця варіння додати порізані лимон разом з цедрою. Закип'ятити і настоювати відвар протягом доби. Процідити, квітки шматочками лимона викинути. Додати цукор і варити варення до кольору й в'язкості меду.

Спортивний туризм | Чемпіонат Тернопільської області

Тріумф Тернопільського району

З 25 по 28 квітня поблизу села Терновля Терновлянського району XLVIII чемпіонат туризму серед юнаків із пішохідного туризму серед учасників XXII Спортивних ігор школярів Тернопільщини 2018 року. Терновля в складі Лінди та Олександра Боєчків, Максима Глухана, Андрія та Надії Клачинських, Святослава Крамара, Олександри Чешкіної та Дениса Чубка.

Цьогорічні змагання — особливі, адже всі члени команди розуміли, що минулорічний успішний виступ — не випадковий, і були готові до переможного виступу на змаганнях, таде спортсмени-туристи зробили все, щоби здобути перемогу. Унікальність цієї команди ще й у тому, що в її складі продовжують виступати дві пари «брат-сестра» — Лінда й Олександр Боєчки, Надія та Андрій Клачинські. Змагання відбувалися на трьох дистанціях у межах лісової території.

25 квітня спортсмени-туристи змагалися на дистанції «Смуга перешкод особиста», окремо дівчата та юнаки. Їм необхідно було подолати нависну переправу над крутим урвищем, здійснити спуск зі скелі, піднятися крутим схилом, додатково самостійно навести та подолати етап «Паралельні мотузки». Чемпіоном Тернопільської області на цій дистанції серед юнаків став Андрій Клачинський. Усього 2 секунди програв йому ще один учасник нашої команди Святослав Крамар, який виборов II місце. Серед дівчат команди Тернопільського району Надія Клачинська посіла II сходинку, перемігши сильних суперників першорозрядників. **За сумою всіх особистих виступів команда Тернопільського району виборола I загальне командне місце.**

Команда-переможець чемпіонату Тернопільської області зі спортивного туризму 2018-го року. Склад команди (зліва направо): Денис Чубко, Андрій Клачинський, Лінда Боєчко, Святослав Крамар, керівник команди Тарас Серба, Максим Глухан, Надія Клачинська, Олександр Боєчко та Олександра Чешкіна.

26 квітня спортсмени змагалися на дистанції «Командна смуга перешкод» — складній дистанції з восьми етапів, які необхідно було пройти, користуючись своїми мотузками. Цей день теж став успішним для команди нашого району — вона зупинилася за крок до перемоги і виборола II сходинку. В останній змагальний день дистанція «Крос-похід» протяжністю шість кілометрів

включала складні етапи орієнтування на місцевості, подолання скелястих схилів, підйомів, навислих переправ. Після чотирьох виснажливих годин проходження дистанції наша команда виборола III місце.

Команда Великобірківського БТШ перед стартом на дистанції «Командна смуга перешкод».

За результатами виступів на всіх дистанціях ми завоювали почесне I місце й довгоочікуване звання чемпіона Тернопільської області серед юнаків 2018 року! Вітаю всіх спортсменів нашої команди! Ви зробили все, що змогли! Кожен із вас доклав частку своєї праці для загальної перемоги. Тільки так, ви зрозуміли: в житті немає нічого неможливого, треба тільки поставити мету і працювати над її здійсненням. Бажаю всім так і продовжувати — після важкої праці завжди буде винагорода!

Тарас СЕРБА, методист Великобірківського БТШ, керівник команди-переможця.

Андрій Клачинський долає нависну переправу.

Футбол | Чемпіонат Тернопільського району. Тур 3

Фіаско минулорічних призерів

Третій тур чемпіонату Тернопільського району з футболу у вищій лізі ознаменувався повним крахом лідерів минулорічних перегонів. Представники Плотичч, Великих Бірок і Шляхтинців зазнали синхронних поразок, не забивши у ворота суперників жодного м'яча.

Щоправда, футболісти з Плотичч могли зрівняти рахунок, але на останніх хвилинах не реалізували пенальті. Колектив із Великих Бірок уперше за два роки програв із великим рахунком. Осічки конкурентів скористалися командою з Івачева і Великої Березовиці, які з 9-ма і 7-ма очками відповідно вийшли на перші позиції в чемпіонаті. По 6 залікових балів набрали представники Озерної, Великих Бірок і Великого Глибочка. **Перші перемоги в турнірі здобули футболісти з Дубівців і Соборного, а колективи з Острова, Прошова і Білої замикають турнірну таблицю з одним пунктом в активі, причому Біла ще не зазначувала своїх суперників, не забивавши жодного м'яча.**

Результати звітної гри у вищій лізі: Івачів – Прошова 4:2, Озерна – Біла 4:0, Острів – Соборне 2:3, Дубівці – Великі Бірки 3:0, Шляхтинці – Велика Березовиця 0:1, Плотичч – Великий Глибочок 0:1.

У першій лізі найдраматичнішим вийшов поєдинок у Мишковичах. Там усе вирішив один забитий м'яч гостями з «Динамо» (Дичків). Інші поєдинки туру завершилися з великими рахунками, до того ж колективи із Гаїв-Шевченківських здобув 3 бали без гри, оскільки Домаморич не підготував поле: Байківці – Кутківці 5:1, Домаморич – Гаї-Шевченківські 0:3(–+),

Товстолуг – Білоскірка 4:1, Мишковичі – «Динамо» (Дичків) 0:1, Великі Гаї – Козлів 6:0. Після трьох турів із 9-ма очками в активі лідирують футболісти з Байківців і Товстолуга, по 6 набрали команди з Великих Гаїв, Мишковичів, Гаїв-Шевченківських і Дичкова. Замикають турнірну таблицю з нулем у графі «Очки» представники Домаморича, Кутківців і Козлова, в останніх іще й велика різниця в кількості забитих і пропущених м'ячів — 0:16.

Колективи другої ліги після двох стартових надрезультативних турів вирішили взяти паузу. Лише футболісти з Баворова здобули велику перемогу. **Вони разом із очолюють чемпіонські перегони, набравши по 9 балів. 7 очок у гравців із Плотичч-2 (Чистилів), 6 — у представників Підгороднього, 5 пунктів набрала команда з Лозова. Замикають турнірну таблицю футболісти з Смиківців і Товстолуга-2 (нуль набраних пунктів). Зустрічі третього туру в другій лізі завершилися з такими рахунками: Смиківці – Підгородне 1:3, Драганівка – Стегниківці 1:2, Товстолуг-2 – Бавора 0:3, Курники – Лозова 1:1, Петриків – Плотичч-2 1:3.**

Юрій БУЧИНСЬКИЙ, заступник голови Тернопільської районної федерації футболу.

Знай наших

Школа — мала, успіхи — великі!

Дирекція НВК «Домаморичівська ЗОШ І-ІІ ст. — ДНЗ» висловлює щирю подяку вчителю фізичного виховання Василю Михайловичу Машляку, котрий за короткий період праці організував і посприяв на належний рівень спортивно-масову роботу. Велика подяка нашим учням, які під умілим керівництвом учителя брали участь у всіх етапах XXII Спортивних ігор школярів Тернопільщини у 2017/2018 навчальному році і посіли перші місця. Зоки, Івана Василюшина, Арсена Долішного, Назара Комара, Станіслава Кулика, Андрія Могути, Андрія Солонинки, Степана Струка вийшла у фінал і потрапила до переліку найсильніших команд області. Адріана Кухар посіла першу сходинку у змаганнях із легкої атлетики в номінації «Стрибки в довжину». Денис Своринь здобув перемогу в номінації «Метання ядра», Андрій Солонинка — перше місце в бігу на дистанцію 800 м. Подяка батькам за їхній внесок у наші досягнення!

Вкотре перемоги наших школярів доводять, що, незважаючи на малий контингент учнів, за вдалої кадрової політики та професійності вчителів можна досягнути високих результатів у навчальній й спортивній діяльності.

Микола ВАСИЛЬКІВ, директор НВК «Домаморичівська ЗОШ І-ІІ ст. — ДНЗ».

Спортивний калейдоскоп

У першому півфінальному матчі Ліги чемпіонів Тернопільщини «Лісма» зі Шляхтинців Байковецької об'єднаної територіальної громади вдалося на останні хвилини зрівняти рахунок у «Єдності» з Рибників Березанського району з рахунком 2:1. Голи за шляхтинців забивали Павло Бутрин та Юрій Стець. Не зможе допомогти в матчі-відповіді 17 травня своїм партнеру багаторічний капітан команди Юрій Федорчук, який на останніх хвилинах заробив дві жовті картки.

Відбулося жеребкування Кубка Тернопільщини 2018 року. У змаганнях боротимуться 13 команд, серед них 3 районні, які не беруть участь у чемпіонаті Тернопільської області. Пари 1/8 фіналу: Острів (Тернопільський р-н) – Дорофіївка (Підволочиський р-н), «ДСО-Поділля» (Тернопільський р-н) – ФК «Заводське» (Чортківщина), «Агрон-ОТГ» (Великі Гаї) – «Поділля» (Велика Березовиця), «Бастіон-1427» (Горішня Вигнанка, Чортківський р-н) – «Гірич» (Новосілка), «Збруч-Агробізнес» (Підволочиськ) – ФК «Вишнівець». У чвертьфіналі Острів – Дорофіївка з «Кристалом» (Чортків); переможець пари «ДСО-Поділля» – ФК «Заводське» — з ФК «Бережани»; переможці пар «Агрон-ОТГ» – «Поділля» та «Бастіон-1427» – «Гірич»; переможці пари «Збруч-Агробізнес» – ФК «Вишнівець» із «Колосом» (Зборів). Матчі 1/8 фіналу Кубка області відбудуться 20 та 23 травня, чвертьфіналу — 6 і 20 червня. До фіналу, який заплановано на 24 серпня, кожен етап складатиметься з двох поєдинків. Команди гратимуть удома і на виїзді. Суперкубки Тернопільщини між «Агрон-ОТГ» і «ДСО-Поділля» заплановано на 28 червня. На місце проведення зустрічі претендують два стадіони — в Бережанах і Вишнівцях.

Результати матчів 3-го туру вищої ліги Тернопільської області: «ДСО-Поділля» – ФК «Вишнівець» 2:2, «Збруч-Агробізнес» (Підволочиськ) – «Агрон-ОТГ» 0:1, ФК «Козова» – «Дністер» (Заліщики) 0:1, «Тернопіль-ДЮСШ» – «Колос» (Зборів) 0:2. Представники Тернопільського району: «Агрон-ОТГ» лідирує з абсолютним показником, «ДСО-Поділля» наразі замикає турнірну таблицю, маючи в активі лише один бал.

Стартував чемпіонат Тернопільщини серед ветеранів, в якому беруть участь три представники Тернопільського району. Команда «Ветеран» у першому турі була вільна від ігор, інші колективи здобули переконливі перемоги. Зірковий «Агропродсервіс-Ветеран» із Настасова розгромив збарський «Сокол» із рахунком 5:0. Голи забивали Віктор Павлович, Сергій Богодиченко, Микола Салик та Ігор Бадло (два). ФК «Гаї Шевченківські» на домашній арені 1:1 розписали у воротах «Ланівці ОТГ-Стандарт». М'ячі в зустрічі в актив записали Сергій Кришук, Ігор Заплітний та Руслан Касарда (два).

Тернопільська «Нива» поступилася на власному полі лідеру північно-західної групи другої ліги України волочиському «Агробізнесу» 1:2. Господарі забивали швидкий гол — Олексій Литовченко проштотував м'яч у сітку, вигравши боротьбу в захисників «Агробізнесу». На другій 45-хвилинці гості зрівняли рахунок. Згодом арбітр призначив пенальті у ворота «нивівців», яке відбив голкіпер. Найцікавіше відбулося на 4-й компенсованій до другого тайму хвилині, коли рефері зі Львова Андрій Холякко призначив штрафний удар, але, переглянувши вказівку, змінив рішення і вдарив у асистенту на 11-метрову позначку. Доволі неоднозначне пенальті. До м'яча підійшов Ігор Курило і забив. Після матчу арбітру довелося швидко покинути поле, адже незадоволені місцеві вболівальники прагнули з ним поводитися. Комітет арбітрів України виправдав дії рефері, внаслідок чого «Нива» офіційно заявила, що знімається з другої ліги України...

Підготував Андрій ОМЕЛЬНИЦЬКИЙ.

Все буде смачно

Травневі салати

Весняної пори організм відчуває вітамінний голод. Зимова консервація вже не тамує його, та й хочеться чогось такого... Тож скористайтесь рецептами поживних салатів, які можна приготувати зі свіжою зелені, асортити редискою, молодішою капустою тощо. Вони вгамують і апетити, і наснаги.

Салат із редиски та руколи

Інгредієнти: 200 г редиски, пучок руколи, 50 г натурального йогурту, 2 ст. ложки бальзамічного оцту, 50 г пармезану, 50 г волоських горіхів, 0,5 ч. ложки цукру, суміш перців, сіль, 1 ст. ложка води.

Руколу порвати на крупні шматки. Редиску порізати кружечками. Волоські горіхи трохи обсмажити на сухій сковороді і подрібнити. Пармезан натерти на крупній тертці.

Для соусу з'єднати натуральний йогурт, бальзамічний оцет, цукор, сіль, суміш перців, воду. Викласти в салатницю руколу, зверху помістити редиску і заправити. Посипати горішками і пармезаном.

Салат із редиски з сиром

Інгредієнти: 4-5 шт. редиски, 250 г твердого сиру, зелена цибуля, салат, масло різнорідних сортів, сіль і перець, оливкова олія.

Салат порвати руками. Сир нарізати невеликими шматочками, редиску — кружечками. Перемішати всі інгредієнти, заправити сіллю, перцем і оливковою олією. Посипати салат подрібненою зеленою цибулею.

Салат із буряка «Весняний»

Інгредієнти: 1 буряк, листя салату, рукола, половина червоної цибулини, 100 г бринзи, волоські горіхи, 3 ст. ложки олії,

оцет бальзамічний, цукор, сіль, прованські трави.

Буряк зварити, нарізати тонкими скибочками. Листя салату порвати. Цибулю нарізати півкільцями. Для заправки змішати олію з оцтом, дрібною цукру, сіллю та травами, збити до однорідної консистенції. Половину заправки додати до буряка і перемішати. Решту вимішати з листям салату та цибулею, додати бринзу, залишивши трішки для посипання готового салату. Тоді додати буряк і ще раз вимішати. Посипати бринзою і горіхами.

Салат із редискою, куркою та яйцем

Інгредієнти: 50 г листя салату, 8 редисок, 1 копчена або смажена куряча грудка, 4 зменшені крута яйця, 2-3 ст. л. майонезу, зменшена листя базиліка.

Листя салату викласти на дно кожної тарілки. Редиску порізати на кружечки, викласти на салат. Змішати дрібно порізану курку з майонезом, покласти поверх редиски. Посипати редиску базиліком і поперчити. Яйця розрізати на половинки або чверті. Акуратно викласти навколо курки.

Салат із ревеню з медом

Інгредієнти: 200 г стебел ревеню, 2-3 морквини, 50 г кропу, 50 г зелені петрушки,

100 г зеленої цибулі, 40 г меду, 60 г майонезу.

Ревінь нарізати тонкими скибочками упоперек волокон, перемішати з медом і помістити на 1 годину в прохолодне місце. Моркву натерти на крупній тертці. Зеленої цибулю нарізати шматочками завдовжки 1 см. Зелень петрушки і кропу завдрібнити. Ревінь змішати із зеленою цибулею і морквою, заправити майонезом, посипати зеленню.

Щавлевий салат з яйцями

Інгредієнти: невеликий пучок щавлю, 3-4 шт. варених яєць, зелена цибуля, 2-3 ст. ложки сметани, сіль.

Щавель замочити у воді на 10 хвилин. Потім ретельно промити, нарізати. Додати зелену цибулю і нарізані кубиками яйця. Шпатель салат. Заправити сметаною.

Салат із кропиви з волоськими горіхами

Інгредієнти: по 1 пучку щавлю, цибулі, петрушки, кропу, 50 г яєць, 50 г ядер волоських горіхів, 100 г зелені кропиви, 60 г оливкової олії, 20 г лимонного соку, 2 морквини, цукор, сіль.

Моркву натерти на середній тертці. Листя кропиви ошпарити окропом і подрібнити. Дрібно нашаткувати іншу зелень. Все

змішати, додати цукор і сіль, заправити олією, збризнути лимонним соком. Зверху посипати подрібненими підсушеними на сковороді горіхами.

Асортити зі щавлем і тунцем

Інгредієнти: 1 банка консервованого тунця, 1 цибулина, 100 г щавлю, петрушка, зелена цибуля, 2 невеликих солоних огірків, 30 г консервованого горошку, кілька чорних маслин без кісточок, 50 г консервованої кукурудзи, цукор, сіль, перець, зерна гірчиці, 60 г олії.

Щавель нарізати смужками і суцільним шаром розкласти на широке блюдо. Зелень ретельно подрібнити і посипати поверх листя щавлю. Далі викласти шматочки тунця і кільця цибулі. Потім — кружечки огірків і нарізані кільця картоплі. Посипати горошок і кукурудзу, додати прянощі. Полити готову страву олією.

Салат із молодішої капусти й щавлю

Інгредієнти: 200 г щавлевого листя, морквина, 300 г молодішої капусти, зелень кропу, петрушки, цибулі, олія, сіль.

Капусту нашаткувати, моркву натерти на середній тертці. Подрібнити зелень. Все змішати, посолити і заправити олією.

Смачного!

Реклама

ТЕРНА
КРЕДИТНА СПІЛКА
terna.ua
КРЕДИТИ
Тернопіль,
вул. Коперніка, 3, оф. 23
(097) 222-7777, (0352) 52-88-22
Ліц. №17EX-17 від 18.04.2017 №2344КУ вид. НКДРСРФП

Куплю
**ЗЕМЛЮ,
ГОРОДИ**
Надаємо юридичну допомогу
в переоформленні
документів на землю:
спадщина; сертифікати;
приватизація городів
тел. 096 261 31 28

Тернопіль - духовний
центр України

X Всеукраїнський
фестиваль національної
вишивки та костюма

«ЦВІТ ВИШИВАНКИ»

Встановлення рекорду України
«Найбільша кількість депутатів
усіх рівнів у вишиванках
на одній локації»

12-13
травня

м. Тернопіль,
Пара вулиць
Ім. Г.Пілицького
Ім. Г.Шевченка

Дитячий майданчик

Найгарніша мама

Випало Совеня із гнізда та й повзає. Далеко забилось, не може знайти рідного гнізда. Побачили птахи малого — некрасивого, з великою голівкою, вухатого, банькатого, жовторотого. Побачили та й питають, дивуючись:

— Хто ти такий, де ти взявся?

— Я — Совеня, — відповідає мале. — Я випало з гнізда, не вмю ще літати і вдень дуже погано бачу. Я шукаю маму.

— Хто ж твоя мама? — питає Соловей.

— Моя мама — Сова, — гордо відповідає Совеня.

— Яка ж вона? — питає Дятел.

— Моя мама найгарніша.

— Розкажи, яка ж вона, — питає Дрізд.

— У неї голова, вуха й очі такі, як у мене, — відповідає з гордістю Совеня.

— Ха-ха-ха! — зареготали Соловей, Дятел і Дрізд. — Та ти ж потвора. Виходить, і мати твоя така сама потвора.

— Неправда! — закричало Совеня. — Мама в мене найгарніша.

Почула його крик Сова, прилетіла потихеньку, взяла Совеня за лапку й повела до рідного гнізда. Совеня уважно подивилося на свою маму: вона була найгарніша.

Василь СУХОМЛИНСЬКИЙ.

Трислів'я та приказки про маму

На сонці тепло, а коло матері добре.

У кого є ненька, у того й голівка гладенька.

До людей — по розум, до матері — по серце.

Пташка радіє весні, а дитя — матері.

Материнська любов і ласка кінця не знають.

Квіти для мамі — дитячими руками

Усе починається з мамі!

Якщо говорити між нами,
То все починається з мамі.

І казочка перша у світі,
І сонячна подорож в літо.

Найперші легенькі сніжинки
І сяєє диво — ялинка.

Від мамі — і літери, й слово,
І зроблена разом обнова...

Якщо говорити між нами,
То все починається з мамі.

Марія ПОНОМАРЕНКО.

